

Formatief onderzoek

Meningen van jongeren over uitgaan en harde muziek: Rapport van 94 chat-interviews onder uitgaande Nederlandse jongeren in de leeftijd van 16-30 jaar.

Drs. Kelly Rijs
Drs. Joke Meeuse
Drs. Merlin Jurg
Dr. Martine Bouman

Mei 2007

Deelrapport 1

GO > OUT
PLUG > IN

SOUND

Meningen van jongeren over uitgaan en harde muziek

*Formatief onderzoek t.b.v. Sound Effects: Rapport van
94 chat-interviews onder uitgaande Nederlandse jongeren in de
leeftijd van 16-30 jaar*

Kelly Rijs

Joke Meeuse

Drs. Merlin Jurg

Dr. Martine Bouman

Mei 2007

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	1
1.1	Methode	2
1.2	Werving van de onderzoeksgroep.....	2
1.3	Analyse	3
1.4	Beschrijving doelgroep	3
2.	Muziekvolume	4
2.1	Tevredenheid met het huidige muziekvolume	4
2.2	Het belang van verschillende muziekvolumes.....	4
2.2.1	<i>Redenen waarom muziekvolume hard moet zijn</i>	<i>5</i>
2.2.2	<i>Redenen waarom muziekvolume niet te hard moet zijn</i>	<i>5</i>
2.2.3	<i>Redenen waarom muziekvolume niet hard moet zijn</i>	<i>5</i>
2.2.4	<i>Voorkeur muziekvolume is locatieafhankelijk</i>	<i>5</i>
2.3	Last van harde muziek tijdens en na het uitgaan	6
3.	Risicoperceptie, bewustzijn en kennis	7
3.1	Ervaring met een piep in de oren.....	7
3.1.1	<i>Aantal keren ervaring met een piep</i>	<i>7</i>
3.2	Kan een piep in de oren kwaad?.....	8
3.3	Kennis van de definitie van gehoorschade	8
3.3.1	<i>Het gehoor is verminderd</i>	<i>9</i>
3.3.2	<i>Schade aan het gehoorstelsel</i>	<i>9</i>
3.3.3	<i>Last hebben (gehad) van een piep.....</i>	<i>9</i>
3.4	Kennis over het ontstaan van gehoorschade.....	9
3.4.1	<i>Blootstelling aan geluid als oorzaak van gehoorschade.....</i>	<i>9</i>
3.4.2	<i>Andere oorzaken voor gehoorschade</i>	<i>10</i>
3.5	Kans op gehoorschade	10
3.5.1	<i>Redelijk tot grote kans</i>	<i>10</i>
3.5.2	<i>Kleine kans</i>	<i>11</i>
3.5.3	<i>Kans hangt af van</i>	<i>11</i>
3.6	Heb je gehoorschade?.....	11
4.	Maatregelen	13
4.1	Kunnen er maatregelen genomen worden?.....	13
4.2	Bereidheid om zelf maatregelen te nemen	13
4.3	Ervaring met maatregelen	14
4.4	De verantwoordelijkheid van locaties en organisaties	14
4.4.1	<i>Organisaties en locaties nemen geen maatregelen</i>	<i>14</i>
4.4.2	<i>Maatregelen van organisaties en locaties.....</i>	<i>15</i>
4.4.3	<i>De maatregelen die ontbreken bij organisaties en locaties</i>	<i>16</i>
5.	Gedrag.....	17
5.1	Boxafstand	17

5.1.1 Jongeren die niet dichtbij de boxen staan	17
5.1.2 Jongeren die dichtbij de boxen staan.....	17
5.1.3 Bewuste positie.....	18
5.1.5 Te dichtbij de boxen	18
5.2 Oorpauzes	19
5.2.1 Even weg uit de muziek	19
5.2.2 Geen oorpauzes	20
5.2.3 Frequentie	20
5.2.4 Standaard rustpauzes inlassen	21
5.3 Oordoppen dragen.....	21
5.3.1 Waar worden oordoppen gedragen?	21
5.3.2 Redenen om oordoppen te dragen	22
5.3.4 Moeite en barrières om te overbruggen?.....	22
5.3.5 Tevredenheid	23
5.3.6 Vrienden met oordoppen	23
5.3.7 Mening over oordopdragende mensen	24
5.3.8 Zijn jongeren bereid om oordoppen te dragen?.....	24
5.3.9 Verandert het uitgaan door het dragen van oordoppen?	25
5.3.10 Voordelen van het dragen van oordoppen	26
5.3.11 Nadelen van het dragen van oordoppen	26
5.3.12 Steun vanuit de omgeving	27
5.3.13 Kritiek.....	28
5.3.15 Hoe overtuigen	29
6. Campagne.....	31
6.1 Wel of geen campagne	31
6.2 Voorwaarden voor een campagne.....	31
6.3 Informatie voor jongeren.....	31
6.4 Campagne-ideeën	32
6.5 Informatie op locatie.....	33
6.6 Een campagne via de media	34
6.7 Het inschakelen van dj's en vj's	34
6.8 Een campagne via soaps	35
6.9 Informatie via muziekzenders.....	36
6.10 Wat kijken en luisteren de respondenten op internet, tv en radio	36
7. Conclusie	38
Bijlage Interview Protocol Sound Effects.....	41
MSN gedeelte	42

1. Inleiding

Wat vinden jongeren van het muziekvolume op uitgaanslocaties, zijn zij op de hoogte van de gevaren van te harde muziekvolume, welke maatregelen nemen jongeren al om zich te beschermen tegen gehoorschade tijdens het uitgaan en hoe staan zij tegenover een eventuele campagne hiertegen? Deze vragen worden in dit rapport beantwoord in het kader van het formatief onderzoek voor Sound Effects.

Sound Effects is een pilot campagne dat als doel heeft de kans op gehoorschade door het uitgaan te verkleinen bij jongeren tussen de 16-30 jaar die minimaal 2 keer per maand uitgaan naar een discotheek, poppodium en/of dance event. Sound Effects wordt ontwikkeld door Centrum Media & Gezondheid en de GGD Amsterdam en wordt gefinancierd door ZonMw.

Muziek, uitgaan en jongeren horen bij elkaar en dat zal altijd zou blijven. Echter de volumeknoppen in de discotheken worden vaak flink opgedraaid. Dance-evenementen en pop-/rockconcerten halen geluidniveaus van 120 dB(A), wat vergelijkbaar is met een opstijgende straaljager. En met de komst van de I-pod en de mp3-speler wordt het wel heel aantrekkelijk om vier uur per dag of meer naar muziek te luisteren boven de 80 dB(A). Deze manieren van muziek beluisteren kunnen blijvend gehoorverlies, tinnitus (oorsuizen) of overgevoeligheid voor geluid tot gevolg hebben. Elk jaar komen er 20.000 jongeren bij die onomkeerbare gehoorschade oplopen. Het is echter heel goed mogelijk om net zo van muziek en muziekactiviteiten te genieten, zónder dat er gehoorschade ontstaat. En dat is precies het doel van Sound Effects; jongeren en de uitgaanslocaties bewustmaken van het probleem, tips geven om gehoorschade te voorkomen en hen stimuleren die tips uit te voeren.

Om dit doel te bereiken en de campagne aan te laten sluiten bij de kennis, perceptie, behoefte en de leefwereld van de doelgroep zijn 94 chat-interviews afgenomen bij de doelgroep. Chat-interviews zijn diepte interviews afgenomen via het chat-programma MSN-Messenger. Omdat de resultaten van dit onderzoek belangrijke aangrijpingspunten zijn voor de ontwikkeling van de campagneonderdelen, worden de resultaten gedetailleerd beschreven.

Dit rapport begint met een beschrijving van de onderzoeksopzet. Vervolgens worden de resultaten weergegeven in 5 hoofdstukken. Afgesloten wordt met een conclusie.

1 Onderzoeksopzet

1.1 Methode

De methoden die gebruikt is om de doelgroep te ondervragen betrof chat-interviews. Dit zijn diepte-interviews die al dan niet met webcam via het programma MSN-messenger zijn afgenomen.

Vier interviewers zijn getraind in het afnemen van interviews via het programma MSN-messenger. Daarnaast ontvingen de interviewers een draaiboek en een protocol. In de bijlage is het interviewprotocol opgenomen. De interviews waren van semi-gestructureerde aard en bestonden uit open vragen. Om deze reden zijn de verschillende vragen niet aan iedereen gesteld zijn, wat de diversiteit in de aantallen in de resultaat hoofdstukken verklaard.

1.2 Werving van de onderzoeksgroep

De werving van de respondenten verliep via 3 kanalen: fora, chatboxen en op locatie. Werving via de fora verliep op twee manieren; via een persoonlijke oproep en een algemene oproep. De algemene oproep betrof een bericht op het forum van de website gericht aan alle lezers, met een uitnodiging om deel te nemen aan het onderzoek. Daarnaast hebben vele sites ook een ledenlijst. Via de ledenlijst zijn persoonlijke oproepen verspreid. Hierin werden de leden persoonlijk uitgenodigd om deel te nemen aan het onderzoek. De geïnteresseerden konden zich opgeven door hun msn-account te mailen naar het onderzoeksteam. De msn-accounts zijn aan de contactpersonenlijst toegevoegd, waardoor de onderzoekers konden zien wanneer zij online zijn. De onderzoekers hebben vervolgens de jongeren die online waren benaderd en gevraagd of ze nog steeds geïnteresseerd zijn in deelname. Indien dat het geval was werd direct het interview afgenomen of een afspraak gemaakt voor een later tijdstip. De forum (met bijbehorende ledenlijsten) die gebruikt zijn: Zwaremetalen.com, Partyscene.nl, New-line.nl, Punx.nl, Clubcharts.nl, Laidbackluke.nl, Musicmeter.nl en Phono.nl.

Ook via chatboxen werden algemene en persoonlijke oproepen geplaatst. De chatboxen verschillen onderling. In sommige gevallen was er naast een plaats waar iedereen door elkaar heen chat ook een mogelijkheid om iemand persoonlijk aan te schrijven. Dit bericht komt niet tussen alle andere chatverhalen. Onder het persoonlijk aanschrijven van een chatter wordt 'persoonlijke oproep' verstaan. Een oproep in de groeps gesprekken werd een algemene oproep genoemd. Hierbij was het bericht niet gericht op één specifiek persoon. De chatboxen die gebruikt zijn, zijn tmf.nl en partyflock.nl.

Eveneens werden via uitgaanslocaties leden geworven via een algemeen oproep en via een persoonlijke oproep. De algemene oproep betrof het verspreiden van flyers met daarop een uitnodiging voor deelname aan het onderzoek. De persoonlijke oproep betrof het overhandigen van de flyer, een korte toelichting van het onderzoek en het vragen van het msn-account. De msn-accounts werden aan de contactpersonenlijst toegevoegd, waardoor de onderzoekers konden zien wanneer zij online waren. De onderzoekers benaderden vervolgens de jongeren die online waren en vroegen of ze nog steeds geïnteresseerd waren in deelname. Indien dat het geval was, is direct het interview afgenomen of een afspraak gemaakt voor een later tijdstip.

De locaties die gebruikt zijn, waren: Awakenings (Westergasfabriek in Amsterdam) (persoonlijke oproep) en Poppodium Atak in Enschede (bij optreden band) (algemene oproep)

Onder alle respondenten werd een Ipod-nano en een set op maat gemaakte oordoppen van Filterz* verlost.

1.3 Analyse

De interviews zijn geanalyseerd met behulp van het kwalitatieve analyse programma MaxQda. In dit rapport worden herhaaldelijk het aantal respondenten (n) bij een antwoord genoemd. Dit is puur informatief en niet bedoeld om uitspraken te kwantificeren.

1.4 Beschrijving doelgroep

De doelgroep van het formatief onderzoek zijn 16-30 jarige jongeren die minimaal twee maal per maand uitgaan naar een discotheek, poppodium en/of dance event. In totaal zijn 94 uitgaande jongeren in de leeftijd van 16-30 jaar geïnterviewd. In tabel 1 staan de demografische kenmerken van de respondenten genoemd, opgesplitst naar uitgaanslocaties. Ook is uit de tabel af te lezen hoeveel respondenten geïnterviewd zijn met een webcam en op welke manier zij geworven zijn.

Tabel 1 Demografische gegevens, wervingsmethoden en webcam gebruik van de respondenten

		Discotheek (30)	Poppodium(32)	Dance (32)	totaal
Geslacht	<i>vrouw</i>	13	10	9	32
	<i>Man</i>	17	22	23	62
Leeftijd	<i>16-18 jr</i>	11	13	11	35
	<i>19-24 jr</i>	13	15	17	45
	<i>25-30 jr</i>	6	4	4	14
Opleiding	<i>VMBO</i>	9	6	1	16
	<i>MBO</i>	6	3	10	19
	<i>Havo/Vwo</i>	6	6	4	17
	<i>HBO/WO</i>	8	7	10	25
	<i>onbekend</i>	1	10	6	17
Oproep	<i>forum</i>	11	28	6	47
	<i>Chatbox/online</i>	15	-	15	31
	<i>Awakenings</i>	3	-	10	13
	<i>onbekend</i>	1	4	1	1
Webcam	<i>ja</i>	7	13	5	25
	<i>nee</i>	23	19	27	69

2. Muziekvolume

In dit hoofdstuk is beschreven of jongeren tevreden zijn met het muziekvolume waar zij meestal uitgaan, wat jongeren belangrijk vinden aan het muziekvolume in een uitgaanslocatie en of zij wel eens last ervaren van harde muziek. Met behulp van deze informatie kan gekeken worden of jongeren het huidige volume willen behouden of eventueel bezwaar zullen hebben tegen een lager volume tijdens het uitgaan.

2.1 Tevredenheid met het huidige muziekvolume

Een kleine groep is ontevreden met het muziekvolume, omdat zij het vaak te hard vinden staan. Echter de meerderheid (n=51 van de 68) gaf aan tevreden te zijn met het muziekvolume in de locaties waar zij meestal uitgaan. Deze tevreden respondenten zijn in vier groepen onder te verdelen. Ten eerste gaf een gedeelte (n=29) aan het muziekvolume precies goed te vinden. Sommigen voegden hier aan toe dat het precies goed was omdat het niet te hard staat (n=8) en anderen (n=5), omdat het juist goed hard staat.

Man, 21 jaar, HBO, discotheek:

“Dikke prima, ik heb eigenlijk nooit klachten.”

Man, 24 jaar, havo, poppodium:

“Ik kom zelden met piepende oren thuis. Dus ik vind het wel goed.”

Vrouw, 24 jaar, MBO, discotheek:

“Erg tevreden, ik vind het geluid daar erg goed: hard maar niet pijnlijk.”

De tweede te onderscheiden groep (n=14) was tevreden maar vonden het soms te hard. Ongeveer de helft hiervan waren discotheek bezoekers (i.t.t. 5 poppodium en 1 dance evenement bezoeker(s)). De derde groep was tevreden maar vond het juist soms te zacht (n=5). Sommige respondenten die het soms te hard of juist te zacht vonden, voegden hier aan toe dat dit afhankelijk was van de avond waarop zij uitgaan en van de uitgaansgelegenheid.

De vierde groep (n=8) was van mening dat het soms te zacht én soms te hard staat op dance evenementen (n= 4), in discotheken (n= 2) en in poppodia (n= 2).

Vrouw, 21 jaar, WO, dance evenement:

“Meestal vind ik het volume wel goed. Een enkele keer zoals afgelopen Awakening vond ik het te zacht.”

Man, 23 jaar, HBO, dance evenement:

“Now & Wow is vaak erg hard. Verder alleen te zacht een paar keer. Meestal is het prima.”

Vrouw, 20 jaar, havo, discotheek:

“Van dat café waar ik heen ga vind ik het echt prima, van de discotheek dus soms echt te hard.”

2.2 Het belang van verschillende muziekvolumes

Op de vraag ‘Hoe belangrijk is het muziekvolume voor jou?’ gaven respondenten hun voorkeur aan. Er zijn drie voorkeursgroepen te onderscheiden: hard, niet te hard en niet hard. Opvallend was verder dat de voorkeur voor muziekvolume van een aantal respondenten (n=13) afhankelijk was van de locatie waar zij uitgingen.

2.2.1 Redenen waarom muziekvolume hard moet zijn

Een deel van de respondenten (n=41) gaf aan een harde muziekvolume belangrijk te vinden. Genoemde redenen zijn dat ze het publiek niet willen horen (n=4), de muziek duidelijk willen horen (n=7), speciaal voor de dj/artiest komen (n=2) niet willen praten (n=1) en willen dansen (n=2). De belangrijkste reden voor vooral dance evenement bezoekers (n=13 van 19) was dat het muziekvolume bijdraagt aan de beleving van de muziek. Dit werd omschreven in de vorm van: dat het bijdraagt aan de ervaring van muziek, dat hard ruig is, men er in op kan gaan, de dansvloer tot leven komt, de bas en de muziek willen voelen, men er kippenvel van krijgt, het belangrijk voor de sfeer is, het cruciaal is voor een feest, het de intensiteit verhoogt, belangrijk om in de stemming komen en het een opzweepend gevoel geeft.

Man, 18 jaar, havo, dance evenement:

“Voor mij is het belangrijk dat ik in ieder geval de bassen voel, is de muziek te zacht dan kan dat echt het feest verpesten voor mij. Te hard wen ik wel aan, alleen ik weet wel dat het schadelijk is.”

2.2.2 Redenen waarom muziekvolume niet te hard moet zijn

Andere respondenten (n=46) wilden het muziekvolume wel hard maar niet te hard omdat zij nog willen praten op een uitgaanslocatie (n=30), geen piep (n=10), suis (n=1) of last (n=2) willen, niet slechter willen horen achteraf (n=1), hun trommelvliezen niet willen beschadigen (n=1), geen gehoorschade willen (n=3), de muziek zuiver willen horen (n=3) en de muziek van goede kwaliteit willen hebben (n=3).

Vrouw, 18 jaar, opleiding onbekend, dance evenement:

“Moet hard zijn, maar niet te en dat ik toch wel gewoon met iemand kan praten.”

2.2.3 Redenen waarom muziekvolume niet hard moet zijn

Ook wilde een aantal respondenten (n=12) het vooral niet te hard. Deze respondenten zeiden dat zij altijd oordoppen dragen (n=2), zij ver van de boxen staan (n=1), zij verplaatsten of weg gaan als het te hard is (n=1), zij de kwaliteit belangrijker vinden dan harde muziek (n=1) en hun gehoor willen beschermen (n=2).

2.2.4 Voorkeur muziekvolume is locatieafhankelijk

In een poppodium (n=9), discotheek (n=4) en een dance event (n=3) vonden respondenten harde muziek belangrijk. Daarentegen vonden anderen juist dat het muziekvolume niet te hard moest zijn in een discotheek (n=4), dance event (n=2) en ook in een kroeg of cafe (n=7). De redenen hiervoor kwamen overeen met de bovenstaande redenen.

Man, 21 jaar, mavo, discotheek:

“In een discotheek vind ik het belangrijk dat iemand anders je wel kan verstaan, maar op een dance evenement kom ik echt puur alleen voor de muziek en niet om te socializen, dus vind ik dat het volume daar wel harder mag dan normaal.”

2.3 Last van harde muziek tijdens en na het uitgaan

Aan de respondenten werd gevraagd of zij tijdens maar ook na het uitgaan last ervaren van harde muziek. *Tijdens* het uitgaan, ervaart de meerderheid (n=43 van 72) last van harde muziek. Veel jongeren (n=16) hebben aangegeven dat harde muziek pijn kan doen in hun oren, dat het lastig is dat zij elkaar niet kunnen verstaan (n=7) en dat de muziek minder mooi is (n=6). Ook werd genoemd dat men hoofdpijn, misselijk, kriebelende oren, trillende oren, een doof gevoel en druk op de oren ervaart.

Een nog grotere groep (n=51 van 75) ervoer last van harde muziek *na* het uitgaan, waarbij veel (n=33) een piep, ruis of suis in hun oren ervoer. Ook beschreven de respondenten druk op hun oren ervaren, dat de muziek in hun oren nagalmt, dat zij mensen minder verstaan, dat zij geluiden na het uitgaan dof waarnemen, dat zij geen stem meer hebben en hoofdpijn ervaren.

Vrouw, 22 jaar, HBO, dance evenement:

"Tijdens het stappen niet. Maar na het uitgaan wel: suizende oren."

Man, 17 jaar, vmbo, discotheek:

"Tijdens het stappen is het communiceren moeilijk waardoor de avond minder gezellig wordt. Na het stappen heb je last van suizende oren, vooral als je eenmaal in bed ligt."

De minderheid gaf aan geen last te hebben tijdens (n=29 van 72) of na (n=24 van 75) het uitgaan. Een aantal, voornamelijk dance evenement bezoekers (n=4 van 5), zeiden waarschijnlijk geen last meer te hebben na het uitgaan omdat zij gewend zijn geraakt aan harde muziek. Oordopdragende respondenten gaven aan minder of geen last meer te ervaren van harde muziek. Ten slotte hebben enkele respondenten aangegeven een piep of ruis in hun oren na het uitgaan, niet als last te ervaren.

Man, 21 jaar, opleiding onbekend, dance evenement:

"Ik heb geen last van harde muziek en ook geen last van piepende oren. Doordat ik in de auto en thuis ook geregeld me muziek hard heb staan wen je daar aan."

Man, 21 jaar, WO, dance evenement:

"Voordat ik proppen gebruikte wel. Je hebt dan de hele tijd een pieeeeeeeeeep in je oren."

Vrouw, 23 jaar, MBO, dance evenement:

"Nee. Ja... last... Ik heb wel vaak een piep in mijn oren.. bij sommige locaties... Maar dat is juist goed. Of goed, slecht voor je oren natuurlijk. Maar op dat moment is het goed."

3. Risicoperceptie, bewustzijn en kennis

De risicoperceptie, het bewustzijn en de kennis van jongeren betreffende gehoorschade door het uitgaan staat in dit hoofdstuk beschreven. Om de risicoperceptie en bewustzijn van de jongeren te onderzoeken, werd gevraagd of zij wel eens een piep in hun oren hebben gehad, of een dergelijk piep kwaad kan en hoeveel kans zij denken te lopen op gehoorschade door het uitgaan. Hun kennis werd ingeschat door te vragen wat volgens hen de definitie en de oorzaken van gehoorschade is.

3.1 Ervaring met een piep in de oren

De respondenten werd gevraagd of zij wel eens een piep in hun oren hebben na het uitgaan en hoe lang zij deze piep hebben. De meerderheid (n=89 van 97) had ervaring met een piep. Gevraagd is naar een piep, echter de termen piep, suis of ruis werden door elkaar gebruikt. In de resultaten zullen deze termen bij elkaar genomen worden onder de term piep.

Voordat deze vraag echter gesteld werd, had de meerderheid (n=59 van 89) spontaan genoemd dat zij (wel eens) een piep in hun oren hebben na het uitgaan. De respondenten die spontaan noemden ervaring met een piep in hun oren te hebben, betroffen zowel discotheekbezoekers (n=16), dance evenementbezoekers (n=22), als poppodiumbezoekers (n=21).

3.1.1 Aantal keren ervaring met een piep

Enkele jongeren (n=5 van 89) gaven aan dat zij één keer een piep in hun oren hebben gehad. De duur van de piep varieerden tussen de respondenten: tot de volgende ochtend (n=2), tot en met de volgende dag (n=2) en tot 3 dagen (n=1). Ook was er een kleine groep te onderscheiden die altijd een piep (n=2) of juist nog nooit een piep in hun oren (n=8).

Vrouw, 22 jaar, MBO, poppodium:

“Nee, 1 keer meegemaakt na een concert, nooit na het uitgaan. Die had ik nog de hele dag daarna.”

Man, 27 jaar, HBO, poppodium:

“Last in de zin van elkaar niet verstaan wel, maar geen last van piepende oren.”

Man, 29 jaar, WO, dance evenement: *“Ik heb al een lichte ruis/piep, ik hoor het alleen als het helemaal stil is, bijvoorbeeld in bed.”*

Echter, de meerderheid (n=67) gaf aan meerdere malen een piep in hun oren ervaren. De meesten zeiden (n=46) dat de piep doorgaans weg is als zij wakker worden. Een aantal respondenten gaf aan dat dit tot de volgende dag (n=19) of zelfs twee of drie dagen (n=2) kon duren. Sommige respondenten (n=15) hebben hier aan toegevoegd dat de duur van de piep kan variëren afhankelijk van het concert, zaal, locatie, duur van de blootstelling aan hard geluid of het volume van het geluid.

Man, 24 jaar, havo, poppodium:

“Ow, de piep is de volgende ochtend weg.”

Man, 26 jaar, HBO, discotheek:

“Ja, eigenlijk altijd wel last. Ik heb dan last van piepende oren. Vaak de volgende dag ook nog.”

3.2 Kan een piep in de oren kwaad?

Gevraagd werd of een piep in de oren kwaad kan en waarom dat kwaad kan. Bijna respondenten waren van mening dat het kwaad kan (n=47 van 48), waarbij drie verschillende soorten schade genoemd werd.

Een piep kon volgens een aantal respondenten kwaad omdat er dan gehoorbeschadiging optreedt (n=9), het gehoor verminderd (n=9) of er organische schade optreedt (n=9). Met organische schade werd bedoeld het beschadigd raken of aangetast worden van de haartjes (n=4), het trommelvlies (n=5) of de gehoorbeentjes (n=1). Een aantal jongeren dacht dat een piep in de oren niet direct kwaad kan, maar alleen als het vaak gebeurt. Sommigen (n=20) hebben aangegeven dat een piep wel kwaad kan maar hebben niet aangegeven op welke manier het schade aanricht. Een aantal hiervan (n=5) zeiden het niet te weten.

Man, 17 jaar, vmbo, dance evenement:

“Dat kan zeker kwaad, omdat je er gehoorbeschadiging van krijgt.”

Man, 20 jaar, opleiding onbekend, poppodium:

“Ik denk dat de muziek wel kwaad kan maar dat de piep daar alleen een teken van is. Ik denk dat je oren wel schade op hebben gelopen als er sprake is van die piep.”

Vrouw, 18 jaar, MBO, discotheek:

“Ik denk dat je oren er niet beter op worden.”

Respondenten (n=4) die antwoordden dat een piep in de oren geen kwaad kan, zeiden dat de huisarts dit heeft gezegd (n=1), dat het alleen schadelijk is als de piep vaker is voorgekomen (n=1) of zeiden slechts dat het geen kwaad kan (n=2).

Vrouw, 16 jaar, MBO, discotheek:

“Nou, ikzelf denk van niet. Maar blijkbaar wel, zeggen de kakkers.”

Vrouw, 27 jaar, vmbo, discotheek: *“Joh, das gewoon van de muziek. Als je de hele avond Jantje Smit hoort heb je dat soms ook wel denk ik.”*

Man, 16 jaar, vmbo, poppodium:

“Nee, heb het wel eens aan de huisarts gevraagd maar die zei dat het geen kwaad kan dat het gewoon overgang van geluid is, eerst harde muziek en dan helemaal niks.”

Man, 16 jaar, vmbo, poppodium:

“Uhm, nee. Alleen als het meer gebeurt wel.”

Let op:

Sommige jongeren hebben een piep in de oren na het uitgaan, maar ervaren dit niet als last. Dit kan in de formulering verwarring geven (b.v. heb jij wel eens last van een piep in je oren?).

3.3 Kennis van de definitie van gehoorschade

De respondenten werd gevraagd wat zij verstaan onder gehoorschade. De antwoorden zijn in drie groepen onder te verdelen: het gehoor is verminderd, schade aan het gehoorstelsel en last hebben (gehad) van een piep in de oren. De meerderheid (n=81 van 88) heeft de definitie ‘het gehoor is verminderd’ genoemd. Opvallend was verder dat de andere twee definities vaak niet als alleenstaande definitie werden genoemd maar gecombineerd werden met één van de andere definities.

3.3.1 Het gehoor is verminderd

De meerderheid (n=81 van de 88) verstond onder gehoorschade dat het gehoor verminderd is, waarbij men voor een gedeelte doof is, bijna niets meer hoort, doof wordt of al doof is. Bovendien werd genoemd dat gehoorschade aanwezig is als bepaalde geluiden, tonen of frequenties niet goed te horen zijn en dat specifiek hoge en/of lage tonen minder goed te horen zijn. Tenslotte werd ook gezegd dat er sprake is van gehoorschade als het verminderde horen onomkeerbaar is.

Man, 20 jaar, vmbo, discotheek:

“Wanneer je normale gesprekken niet meer goed hoort, dan lijkt het mij dat je een gehoorschade zou kunnen hebben.”

Man, 24 jaar, HBO, poppodium:

“Dips in gehoor op welke frequentie dan ook. Ik heb zelf bijvoorbeeld een lichte discodip. -2 tot 4 dB verlies op gehoor, met de piek op 8 kHz. Ik hoor dat stuk dus ‘zachter’ dan een mens met 100% gezonde oren.”

3.3.2 Schade aan het gehoorstelsel

Schade aan het gehoorstelsel werd door respondenten (n=21), waarvan de meerderheid dance evenement bezoeker was, op verschillende manieren omschreven. Genoemd werd dat het trommelvlies (n=10), de trilhaartjes (n=6), de gehoorbeentjes (n=2) en de zenuwen in het oor (n=1) beschadigd kunnen zijn. Ook werd door een aantal respondenten (n=5) onder gehoorschade verstaan dat het oor schade heeft, kapot is of blijvend letsel heeft.

3.3.3 Last hebben (gehad) van een piep

De derde groep (n=12) heeft genoemd dat ook het last hebben van een piep onderdeel uitmaakt van gehoorschade. Hierbij voegden sommigen toe dat de piep blijvend moet zijn (n=8), dat het meerdere keren moet voorkomen (n= 3) of dat het slechts eenmalig (n=1) hoeft voor te komen om gehoorschade te betreffen.

3.4 Kennis over het ontstaan van gehoorschade

Gevraagd werd hoe gehoorschade kan ontstaan. De meerderheid noemde blootstelling aan geluid met een hoog decibelniveau als oorzaak van gehoorschade. Enkele respondenten hadden andere oorzaken genoemd.

3.4.1. Blootstelling aan geluid als oorzaak van gehoorschade

Ongeveer de helft (n=48 van 87) noemde dat de duur (n=26) en de frequentie (n=21) van de blootstelling invloed kan hebben. Over de duur werd gezegd dat heel hard geluid maar kort hoeft te klinken en/of dat zachter geluid heel lang moet aanhouden om schadelijk te zijn. Verder werd genoemd dat men vaak moet worden blootgesteld aan harde muziek om gehoorschade te krijgen.

Man, 21 jaar, MBO, dance:

"Door te vaak bloot te staan aan te hard geluid."

Man, 24 jaar, havo, poppodium:

"Lange aanhoudende tonen en korte knallen geven volgens mij de meeste schade."

Het geluid (n=15) kon verder uit verschillende bronnen komen: uitgaan, werk, muzikspeler met oordoppen (walkman, discman, mp3 speler, i-pod), laagvliegende vliegtuig of een remmende trein. Verder noemden een aantal respondenten (n= 6) dat de harde trillingen van de bas, geluid van slechte kwaliteit en hoge of juist lage tonen gehoorschade kunnen veroorzaken.

Man, 18 jaar, havo, discotheek:

"De meeste discotheeken willen zoveel mogelijk geluid produceren om op te vallen in de stad. Om dat te bereiken gaan ze het geluid hoog 'opschroeven' waardoor de toppen harder gaan werken zodat er scheller maar harder geluid uit komt."

Vrouw, 19 jaar, WO, poppodium:

"Door te veel bloot gestelt te worden aan te harde tonen maar volgens mij ook hoge tonen."

3.4.2. Andere oorzaken voor gehoorschade

Naast blootstelling aan geluid werden nog andere oorzaken genoemd die volgens de respondenten gehoorschade kan veroorzaken (n=6): iets in de oren prikken, plotselinge luchtdrukverschillen, een erfelijke aanleg of een ziekte.

Vrouw, 22 jaar, MBO, poppodium:

"Te harde muziek lijkt me. Of met oorstaafjes in je oren prikken."

3.5 Kans op gehoorschade

Aan de jongeren werd gevraagd hoe groot de kans volgens hen is, dat zij gehoorschade oplopen door het uitgaan en waarom zij dit denken. De antwoorden van de jongeren zijn onder te verdelen in drie risicogroepen, die hieronder worden beschreven.

3.5.1 Redelijk tot grote kans

De meerderheid (n=39 van 67), voornamelijk dance evenement bezoekers (n=17), dacht een redelijke tot grote kans te hebben om gehoorschade op te lopen door het uitgaan. Genoemde redenen zijn dat de muziek hard wordt gespeeld (n=20), zij vaak uit gaan (n=8), zij al merken gehoorschade te hebben (n=5), zij nooit oordoppen dragen (n=3), zij vaak bij de boxen staan (n=4), regelmatig een piep horen hebben (n=4) en altijd dance evenementen, poppodia of discotheeken bezoeken (n=3).

Vrouw, 20 jaar, havo, dance evenement:

"Groot, ik ga vaak uit en sta regelmatig in de buurt van boxen."

Vrouw, 20 jaar, HBO, poppodium:

"Heel groot, want ik heb het al. Door het harde volume heb ik een permanente ruis."

3.5.2 Kleine kans

De respondenten (n=20) die inschatten een kleine kans te hebben op gehoorschade, dachten dat omdat zij altijd oordoppen dragen (n=6), slechts een paar avonden per maand uitgaan (n=3), uitgaan in locaties waar de muziek nooit te hard staat (n=3), niet bij boxen staan (n=2), na veel uit gaan nog een goed gehoor hebben (n=2), geen gevoelige oren hebben (n=1), bijna nooit een piep ervaren (n=1), altijd vloeitjes in de oren hebben (n=1), vaak oorpauzes nemen (n=1) en het gezonde verstand hebben om weg te gaan als het te hard is (n=1).

Man, 21 jaar, MBO, dance evenement:

“Ik schat de kans vrij klein, omdat er naar mijn mening bijna nergens meer de muziek echt TE hard staat. Tenminste in mijn ogen, ik de weet de regels daarvoor ook niet uiteraard. Maar ik heb bijna nooit zoiets van dit is te hard. Ik heb al niet van die gevoelige oren.”

3.5.3 Kans hangt af van

Een aantal (n=8) omschreven alleen waar de kans op gehoorschade van afhankelijk is en niet hoe groot de kans voor hen zelf is. Zij noemden dat het afhing van de locatie waar men uitgaat (n=2), waar men staat ten opzichte van de boxen (n=2), of men vaak een piep in de oren heeft (n=1), of men regelmatig uitgaat (n=5), of het geluid hard is (n=3), of men vaak blootstaat aan hoge tonen (n=1) en hoe lang men blootstaat aan harde geluiden (n=1).

Vrouw, 22 jaar, MBO, dance evenement:

“Ik denk dat het er ook aan ligt hoe vaak je gaat en of het een feest is of een kroeg. In een kroeg zal je er veel minder last van hebben en op zo’n feest als Awakenings zal het sneller gaan.”

3.6 Heb je gehoorschade?

De vraag ‘Denk je dat jij gehoorschade hebt?’ werd gesteld. Een kleine meerderheid (n=46 van 81) dacht wel gehoorschade te hebben, waarvan respondenten aangaven de gehoorschade zelf op te merken (n=22), alleen vermoeden gehoorschade te hebben (n=16) of via een test te weten zijn gekomen gehoorschade te hebben (n=4). De respondenten hadden de test uitgevoerd via internet, tijdens een arbo-keuring of op een onbekende manier.

Twintig respondenten merkten op gehoorschade te hebben, omdat zij mensen minder goed kunnen verstaan, waar vaak aan werd toegevoegd dat dit vooral in gesprekken met veel achtergrondgeluiden gebeurd. Opvallend is dat het niet goed kunnen verstaan van anderen dikwijls extern werd geattribueerd (dat ligt misschien wel aan die ander, die praat niet duidelijk).

Andere respondenten merkten niet dat zij gehoorschade hebben maar zeiden het vermoeden wel te hebben omdat zij veel uitgaan (n=3), minder vaak een piep hebben en dus wennen aan het harde geluid (n=2), na het uitgaan regelmatig last, pijn of een piep ervaren (n=3), sinds een bepaald feest wel schade moeten hebben (n=1), beter tegen harde muziek kunnen dan anderen (n=2) en altijd een ruis hebben (n=1).

Een aantal respondenten hebben verder expliciet aangegeven dat hun gehoorschade niet (alleen) door het uitgaan is veroorzaakt, maar door een mp3 speler, I-pod, het spelen in een band, dj zijn, door oorontstekingen of doofheid vanaf de geboorte.

Man, 19 jaar, havo, discotheek:

“Als mensen met elkaar staan te praten en er is wat ander geluid op de achtergrond, dan volg ik het al amper meer.”

Man, 20 jaar, opleiding onbekend, dance evenement:

“Is meer een gevoel. Ik hoorde gepiep in het begin met uitgaan en nu niet meer. Dan lijkt het me dat ik enige beschadiging op heb gelopen. Oh ja, ik luister ook regelmatig naar mijn mp3 speler. Die kan draait dan behoorlijk hard.”

Minder dan de helft van de respondenten (n= 35 van 81) dacht geen gehoorschade te hebben. Enkele respondenten (n=6) hebben zich hiertoe laten testen of een online test afgenomen.

Vrouw, 18 jaar, HBO, poppodium:

“Denk het niet. Ik heb geen last van doofheid of verminderd gehoor op welke manier dan ook.”

Man, 28 jaar, vwo, discotheek:

“Ik heb eens een online gehoortest gedaan met woorden die je moest herkennen door ruis heen en die test had ik goed gedaan.”

Man, 27, HBO, poppodium:

“Gelukkig is het nu nog 100 %. Ik heb me laatst getest voor werk”

4. Maatregelen

Aan de respondenten werd gevraagd of zij denken dat er maatregelen genomen kunnen worden om hun gehoor te beschermen en zo ja welke. Verder werd gekeken in hoeverre zij bereid zijn om zelf maatregelen te treffen, of zij hier al ervaring mee hebben en hoe zij de rol van locaties en organisaties hierin zien.

4.1 Kunnen er maatregelen genomen worden?

Aan ongeveer 90 jongeren werd gevraagd of zij denken dat er maatregelen genomen kunnen worden om hun gehoor te beschermen. De overgrote meerderheid (n=84) dacht van wel. De meeste van hen (n=82) noemden adequate maatregelen. De personen die alleen inadequate maatregelen noemden (n=2) spraken over watjes of vloei in de oren. De frequentie waarin de adequate maatregelen genoemd werden, wordt in tabel 2 weergegeven.

Tabel 2 *Maatregelen om gehoorschade tegen te gaan*

Oordopjes of gehoorbescherming	63
Afstand houden tot de geluidsboxen	37
Minder uitgaan	15
Het volume omlaag doen	10
Oren rust geven in rustige ruimtes (oorpauzes)	7
Volume mp3 of thuis muziek zachter zetten	7
Locaties met hard geluid mijden	5
Klagen over het volume	2
Rust nemen na een uitgaansavond	1

Een kleine groep (n=6) gaf aan zo snel geen maatregelen te kunnen bedenken om het gehoor te beschermen.

Vrouw, 22 jaar, dance, mbo

“Minder stappen?!?! Maar dat is voor mij geen optie. Nee geen idee.”

Man, 23 jaar, discotheek, hbo

“Die zijn er vast wel... Maar er zijn er niet veel waar ik vanaf weet, ik zie wel eens mensen met gehoorbeschermende oordopjes tijdens het uitgaan en dan toch nog op de maat dansen. Dus je zult er wel iets doorheen horen. Maar andere maatregelen zou ik niet weten.”

4.2 Bereidheid om zelf maatregelen te nemen

Dat jongeren zich bewust zijn van de mogelijkheid om maatregelen te nemen betekent niet dat zij dit zelf ook zouden willen doen. Er werd gevraagd in hoeverre ze zelf maatregelen zouden willen nemen om het gehoor te beschermen.

Een aantal respondenten (n=16) gaf aan wel oordoppen te willen gaan dragen. Anderen (n=8) wilden gaan letten op de boxafstand, een paar jongeren (n=2) wilden oorpauzes gaan nemen, weer anderen (n=2) wilden minder vaak uitgaan en incidenteel (n=1) werd een dag rust inplannen na het uitgaan genoemd.

Man, 21 jaar, dance, opleiding onbekend

“Ja, kan wel, maar wil ik dat, dat is vraag twee hè... Als je met oordopjes gaat lopen op een feest, blijf dan thuis.”

Vrouw, 20 jaar, dance, havo afgerond

R: “Beide, maar soms loopt het anders. Als al mijn vrienden bij de boxen staan, ga ik niet ergens anders staan, ik wil al een tijdje oordopjes kopen, maar vergeet het toch elke keer of ik heb geen geld.”

4.3 Ervaring met maatregelen

Wat hebben jongeren in het verleden gedaan om hun gehoor te beschermen? Meer dan de helft (n=40 van de 64) vertelde maatregelen te nemen of te hebben genomen; iets minder dan de helft (n=24) vertelde dit niet te hebben gedaan.

Van de jongeren die maatregelen nemen of ooit hebben genomen, waren er een paar (n=4) die inadequate maatregelen namen. Het gaat om: mp3 op het werk om minder bloot te staan aan het lawaai op de werkvloer; vloeï of wc papier in je oren of een muts over je oren tijdens het uitgaan. De overige jongeren (n=36) namen wel adequate maatregelen. Genoemd werden: het dragen van oordoppen (n=20), het letten op de boxafstand (n=18), het nemen van oorpauzes (n=6). Minder uitgaan, een dag rust na het uitgaan of het melden bij de geluidsman wanneer je het volume te hoog vindt, werden incidenteel genoemd.

De jongeren (n=24) die aangaven geen maatregelen te nemen om hun gehoor te beschermen, noemden hiervoor soms de redenen. De meesten vonden het gewoonweg niet nodig, omdat ze het volume doorgaans niet zo hoog vinden of omdat ze naar eigen zeggen niet vaak genoeg uitgaan. Sommigen gaven aan voor de muziek te komen, dus dat het raar is om je daar dan tegen te beschermen. Anderen vertelden dat ze er nog nooit echt aan hebben gedacht, dat ze er niet genoeg over weten, dat gehoorbescherming van Filterz* zo duur zijn, dat er wel meer dingen slecht voor je zijn en dat je niet bezig kunt blijven, of dat het ze niet zo heel veel boeit als ze minder gaan horen.

Man, 17 jaar, poppodia, vwo

“Nu prop ik stukjes vloeï in mijn oor. Ik heb nog geen geld voor zo'n pro ding van 130 Euro. Vloeï in je oren werkt prima. Het is een soort grapje van mijn vriendengroep geworden; iedereen doet het nu. We zijn allemaal arme punkrockers.”

Vrouw, 16 jaar, dance, havo niet afgemaakt

R: “Nee hoor, als ik een keer doof wordt; lekker rustig toch. Nee, dat is nou echt iets waar ik niet aan denk op zo'n feest.”

4.4 De verantwoordelijkheid van locaties en organisaties

Aan de meeste respondenten werd gevraagd of zij denken dat locaties en organisaties op dit moment maatregelen nemen en zo nee of zij dit volgens hen zouden moeten doen.

4.4.1 Organisaties en locaties nemen geen maatregelen

Ongeveer de helft (n= 46) van de respondenten gaf aan te denken dat organisaties en locaties geen maatregelen nemen om het gehoor van de bezoekers te beschermen. De meesten (n= 27) motiveerden verder niet waarom ze dachten van niet. Een deel van de jongeren (n=9) gaf aan er nooit iets van te hebben gemerkt in ieder geval. Anderen (n=8) vertelden dat locaties het geluid juist

zo hard mogelijk zetten, om het leuk te laten blijven voor de bezoekers. Een paar (n=2) jongeren gaven bij deze vraag al duidelijk aan dat ze het ook echt niet nodig vinden dat locaties en organisaties wel maatregelen zouden nemen. Verdere opmerkingen die hierover gemaakt werden, zijn dat locaties er niet voldoende van zouden weten, dat ze de regels ‘aan hun laars lappen’, dat alleen het personeel oordoppen draagt, dat locaties het zien als een risico van de bezoekers, dat ze bang zijn klanten te verliezen en dat vooral discotheken er niets aan doen.

Vrouw, 19 jaar, poppodia, opl.?

“Ze behoren zich te houden aan een maximum aantal decibel, of ze dat doen betwijfel ik. Als ze dat wèl doen, dan mag van mij het maximum wel omlaag. Ik hou van de muziek, maar wel op een niveau dat ik er ook van kan genieten; dat is niet op het maximum.”

Man, 23 jaar, discotheek, hbo

“Ehm, voor zover ik heb opgemerkt redelijk weinig, maar ik heb ook het gevoel dat veel mensen het niet erg vinden. Dus ja geen klachten; dan wordt er ook niet veel aan gedaan.”

4.4.2 Maatregelen van organisaties en locaties

Iets minder dan de helft (n=37) dacht dat (sommige) locaties en organisaties maatregelen nemen om het gehoor te beschermen. Een aantal (n=2) zei het idee te hebben dat er maatregelen genomen worden, maar zei er niet zeker van te zijn. Verder dacht een respondent dat organisaties wel hun best doen, maar dat het lastig is voor hen om bijvoorbeeld iets te doen aan de akoestiek. De maatregelen die genoemd werden staan in de tabel 3.

Tabel 3 *Maatregelen die organisaties nemen volgens de respondenten*

Oordoppen verschaffen	17
Decibel limiet	15
Decibel meter	5
Betere geluidsinstallatie	3
Chill outs	2
Waarschuwing op een kaartje	2
Plaats van de boxen	1
Waarschuwing op een poster	1

Man, 20 jaar, dance, havo afgerond

“Meestal worden oordopjes te koop aangeboden, maar daar blijft het ook bij. Ik vind het ook prima zo: iemand die naar een feest gaat WIL juist bewust blootgesteld worden aan harde muziek, daarvoor ga je naar zo'n groot feest. In de stad of in kroegen wordt er niets aan gedaan. Hooguit hangt er een bordje met de waarschuwing dat er meer dan een bepaald geluidsniveau geproduceerd wordt en dat de organisatie niet aansprakelijk is of zo.”

Man, 22 jaar, poppodia, hbo

“In Paradiso hangt een decibelmeter, dus dat maakt mensen al bewust, dat vind ik al een soort maatregel. Sommige zalen kun je oordoppen vragen en ik denk dat ze in sommige gevallen het volume iets minder hard zijn gaan zetten. Maar dat laatste weet ik natuurlijk niet zeker.”

4.4.3 De maatregelen die ontbreken bij organisaties en locaties

Aan iets meer dan de helft van de respondenten (n=52) werd gevraagd welke maatregelen volgens hen bij organisaties en locaties ontbreken. De respons is weergegeven in tabel 4.

Tabel 4 *Maatregelen die ontbreken bij organisaties en locaties*

Gratis of goedkoop oordoppen verstrekken	22
Volume mag lager	18
Niets	10
De geluidsafstelling moet beter	7
Een waarschuwing bij de deur	3
Een decibelmeter	5
Flyers en informatie	6
De boxafstand	4
Restricties van bovenaf m.b.t. het geluidsniveau	3
Pauzemuziek te hard	1
Chill outs	1

Wat opvalt was dat veel jongeren aangaven dat de maatregelen niet ten koste mogen gaan van de sfeer. Sommigen zagen daarom oordoppen als enige oplossing – dan kan de muziek hard blijven staan. Er was echter ook een groep van mening dat het volume omlaag mag.

Vrouw, 22 jaar, dance, hbo

“Maar het volume van de muziek mag ook wel gewoon wat lager. Dat is het makkelijkste natuurlijk; zijn die oordoppen ook niet meer nodig.”

Vrouw, 20 jaar, dance, havo afgerond

“Je bepaalt zelf waar je gaat staan en oordopjes moet het publiek zelf voor zorgen; onzin als de locatie of organisatie dat moet doen.”

Man, 26 jaar, discotheek, mavo 4 niet afgemaakt

“Ik denk het niet; als ze het geluid te zacht zetten dan is het snel over met de pret. Mensen willen de bas ook voelen dat kan alleen als je het geluid hard zet. Dus de oplossing is dan toch echt oordoppen.”

5. Gedrag

In dit hoofdstuk worden drie verschillende maatregelen om het gehoor te beschermen wat verder uitgediept. Het gaat om het houden van afstand tot de boxen, het nemen van 'gehoorpauses' waarin het oor even rust gegund wordt en het dragen van oordoppen.

5.1 Boxafstand

Een maatregel om je gehoor te beschermen is het rekening houden met de afstand tot de boxen. Er werd gekeken welke jongeren deze maatregel uit zichzelf noemden. Verder werd er tijdens het interviews ook expliciet naar gevraagd. Ook werd gevraagd of de jongeren bewust over hun positie ten opzichte van de boxen nadenken. Daarna werd gevraagd of zij meestal al dan niet dichtbij de boxen staan en tenslotte ook of zij wel eens het idee hebben dichtbij te staan en waaraan zij dit dan merken.

5.1.1 Jongeren die niet dichtbij de boxen staan

Ongeveer de helft (n=43) van de geïnterviewde jongeren gaf aan dat zij redelijk vaak tot altijd uit de buurt van de boxen blijven. De meerderheid van hen (n=35) vertelde dat ze dit altijd doen. Anderen (n=8) vertelden dat ze het afwisselen; maar als ze echt het idee hebben dat het te hard gaat blijven ze uit de buurt van de boxen.

Genoemde redenen om de afstand tot de boxen groot te houden zijn: ver is de muziek beter te horen, van veraf heb je minder kans op gehoorschade, dichtbij heb je last van ruis en klinkt de muziek heel schel, soms is de ventilatie verderop beter, als je het van veraf prima hoort is er geen reden om dichtbij te gaan staan, dichtbij heb je last van trillingen en dichtbij doet de muziek pijn aan je oren.

Man, 21, dance, MBO

"Vaak als je verder weg staat hoor je het toch beter. Dichtbij een box hoor je allemaal ruis omdat je oren het eigenlijk niet aankunnen..."

Man, 18, poppodia, opleiding onbekend

"Nee, niet echt, hoe dicht je bij de box staat, hoe groter de kans dat je je gehoor verpest, bovendien hoor je de verschillende instrumenten steeds minder duidelijk naarmate het volume toeneemt, als ik random herrie wil horen zet ik de stofzuiger wel aan en ga ik daarnaar luisteren, hehe."

5.1.2 Jongeren die dichtbij de boxen staan

Rond de veertig jongeren vertelden dat zij regelmatig in de buurt van de boxen staan of komen. Ook dit aantal was evenredig verdeeld over de muziekgroepen (discotheek-, poppodia- en dance evenementbezoekers). Voor het dicht bij een box staan hadden zij heel uiteenlopende redenen. Dit kan zijn het voelen van de muziek (n=5) of het zien van de dj of de band (n=6). Sommigen (n=10) noemden niet echt een reden. Een aantal jongeren vertelden dat het geluid bij de boxen soms het best en in ieder geval het hardst is. De overige redenen die genoemd werden om dichtbij de box te staan, waren: de koele lucht uit de box, wanneer je moe bent tegen de box aanhangen, per ongeluk in de buurt komen, je vrienden staan er, het is er gezelliger, je loopt er toevallig langs, je ervaart de muziek intenser, er is daar meer plaats, er wordt een supernummer gedraaid of de bar is er in de buurt.

Man, 17, discotheek, vwo

“Het gevoel dat de lucht in je longen vibreert van de muziek vind ik een gaaf gevoel.”

Man, 17, dance, HBO

“Ik vind het leuk om de dj goed te zien werken. Oogcontact etc, vind ik ook grappig en bij een leuk liedje ga ik dichtbij de boxen staan, daar betrap ik mezelf soms wel op.”

Vrouw, 22, dance, HBO

“Ja, want uit de box komt koele lucht, dus op het moment dat het warm is ga ik er voor hangen om af te koelen... maar dat is maar even en doe ik dus niet om de muziek nog beter te horen. Niet best voor de oren hè...”

5.1.3 Bewuste positie

36 jongeren gaven uit zichzelf aan dat zij bewust op afstand blijven van de boxen. Dit aantal was evenredig verdeeld over de verschillende muziekgroepen. Sommigen van hen waren er twijfelachtig over en vroegen of deze maatregel wel geldt.

Aan veel (n=87) respondenten werd gevraagd of de positie die zij innemen op concerten en in discotheken, bewust gekozen is, of dat zij meestal zomaar ergens gaan staan.

Een minderheid (n=15) gaf aan niet echt op hun positie te letten. Sommigen van hen plaatsten hierbij echter wel de noot dat ze liever niet al te dichtbij de boxen staan en wanneer ze het gevoel hebben te dichtbij te staan veranderen ze als het kan wel van plek.

De meerderheid (n=72) vertelde dat ze wel op hun positie tijdens het uitgaan letten. Dit kan echter op verschillende manieren. Sommigen (n=10) vertelden dat ze altijd bewust de boxen opzoeken, anderen (n=10) zoeken bewust het midden op, weer anderen (n=25) blijven altijd uit de buurt van de boxen en ook was er een groep (n=27) die daar gaan staan waar de muziek voor hen op dat moment het beste klinkt.

Vrouw, 22, dance, HBO

“Meestal sta ik gewoon ergens en houd ik geen rekening met waar de boxen staan.”

Vrouw, 18, dance, MBO

“Als we met een groep zijn gaan we meestal toch vooraan bij de boxen staan.”

Vrouw, 20, poppodia, opl.?

“Het liefst zo ver mogelijk weg, want ik heb mijn lesje wel geleerd nadat ik een keer te dichtbij een box stond.”

5.1.5 Te dichtbij de boxen

Veel respondenten (n= ong. 50) vertelden wel eens het idee te hebben te dichtbij de boxen te staan. Op de vraag hoe je merkt dat je te dichtbij een geluidsbox staat, reageerden de respondenten verschillend. Sommigen vonden het moeilijk om dit onder woorden te brengen. Termen als ‘je voelt je niet makkelijk’ of ‘je voelt het aan je oren’ vielen herhaaldelijk. Anderen vertelden concreter waardoor ze merkten dat ze te dichtbij staan; je voelt de bas door je lichaam dreunen (n=7), je voelt een vervelende geluidsdruk op je oren (n=4), je voelt je oren klapperen of toeteren (n=3), het doet pijn aan je oren (n=12), je hoort slecht geluid waardoor je het gewoon weet (n=2) en alles om je heen

trilt (n=3). Ook waren er respondenten (n=7) die aangaven het vooral te merken aan het feit dat je de mensen om je heen niet meer verstaat en zelf moet schreeuwen om je verstaanbaar te maken. Tenslotte waren er een aantal jongeren (n=3) die aangaven het vooral later te beseffen door een piep in de oren, terwijl ze het ter plaatse niet door hebben.

Man, 19 jaar, poppodia, VWO

“Ja; pijn aan je oren; voelt gewoon niet relaxt aan je oren weetje.”

Man, 16 jaar, poppodia, VMBO afgerond

“Dat merk ik dan meestal als ik buiten kom aan die piep aan m'n oren.”

Vrouw, 25 jaar, dance, HBO

“...dan dreunt de bas door m'n hele lichaam zeg maar.. “

Man, 28 jaar, poppodia, opl.?

“Als ik mijn longen uit mijn lijf sta te brullen om mezelf verstaanbaar te maken en ik moet gaan liplezen.”

5.2 Oorpauzes

Een van de preventiemaatregelen die tijdens het interviewen aan de orde kwamen, is het nemen van oorpauzes. Hiermee wordt bedoeld of jongeren wel eens naar buiten gaan of een rustige ruimte opzoeken. Achtereenvolgens worden besproken de jongeren die het nemen van oorpauzes uit zichzelf noemde, de jongeren die op de vraag hiernaar aangaf oorpauzes te nemen en de jongeren die aangaven geen oorpauzes te nemen. Vervolgens wordt bekeken wat de frequentie van het nemen van oorpauzes is en hoe lang jongeren meestal in een stille ruimte zijn als zij hiervoor kiezen. Tenslotte wordt geanalyseerd in hoeverre jongeren het zien zitten om standaard drie à vier oorpauzes in te lassen tijdens het uitgaan.

5.2.1 Even weg uit de muziek

Op de vraag naar maatregelen om het gehoor te beschermen noemden elf van de 95 jongeren uit zichzelf dat ze regelmatig naar buiten of naar een rustige ruimte gaan. Dit waren er vier van de dance evenementen, vier van de poppodia en drie van de discotheken. Wat opvalt was dat het alleen jongens waren die aangaven deze maatregel te nemen. De term ‘rust aan je oren’ werd een paar keer genoemd (n=6). Als bijkomstige reden noemde een van de jongeren dat hij dan gelijk even wat kan eten.

Wanneer er specifiek naar gevraagd werd, gaven veel meer jongeren aan dat ze regelmatig naar buiten of naar een rustige ruimte gaan tijdens het stappen. Zeker driekwart van de jongeren (n=75) vertelde af en toe de rust op te zoeken. De redenen hiervoor waren divers, maar hadden niet vaak direct betrekking op de bescherming van het gehoor. Ongeveer de helft van de jongeren noemde het bijkomen of uitrusten, het even weg zijn van de grote mensenmassa. Even zoveel jongeren gaan even naar buiten om af te koelen en of frisse lucht in te ademen. Ook het feit dat je dan ‘normaal’ kunt praten werd door meer dan twintig jongeren genoemd. Minder dan tien jongeren noemden nog als redenen: eten, drinken, zitten, chillen, toiletbezoek, slechte muziek en het weg zijn uit de sigarettenrook. Verder kwamen ook een of twee keer naar voren het gebruik van drugs, overgeven, kijken hoeveel je nog kunt drinken, even bellen, even tot jezelf komen, de bands wisseling, zere voeten of het roken van een sigaret.

Man, 28 jaar, poppodia, opl.?

“Het socializen gaat dan ook een stuk eenvoudiger.”

Vrouw, 20 jaar, dance MBO

“Ja soms maar niet te lang want we willen eigenlijk zolang mogelijk dansen en genieten van de muziek, maar je gaat standaard al een paar keer naar de wc en dan ben je ook vaak even weg van de drukte en de muziek.”

Vrouw, 20 jaar, poppodia, HBO

“Jup, heeft niks met volume van muziek te maken of zo...meer omdat ik slecht tegen sigarettenrook kan.”

5.2.2 Geen oorpauzes

Zeven van de 95 jongeren gaven aan de rust niet of niet altijd op te zoeken tijdens het uitgaan. Dit zijn drie jongeren van de dance evenementen, twee van de poppodia en twee van de discotheken. Ze hadden hiervoor verschillende redenen. De discotheekbezoekers gaven aan dat het niet mogelijk is om naar buiten te gaan, zonder bij binnenkomst opnieuw entree te betalen. Sommige anderen vonden het voor zichzelf gewoon niet nodig om te gaan. Iemand anders vertelde dat het tijdens de ombouwpauses op de poppodia wel rustig genoeg is. Weer een andere jongere gaf aan dat ze eerder rookte en toen naar buiten ging, maar nu niet meer, waardoor ook dat ‘naar buiten gaan’ is gestopt.

Man, 20 jaar, dance, HBO

“Ik ken eigenlijk bijna geen discotheken waar je eventjes naar buiten kan zonder opnieuw entree te betalen.”

5.2.3 Frequentie

Tijdens de gesprekken werd niet alleen gevraagd of jongeren wel eens naar buiten of naar een rustige ruimte gaan, maar ook hoe vaak zij dit doen. De genoemde antwoorden zijn geclusterd en weergegeven in tabel 5 en 6. Opvallend was dat de jongeren die aangaven heel vaak te pauzeren (minimaal 7-10x), dit vaak maar voor 5 minuten. De jongeren die minder vaak naar buiten gaan (1-2x), doen dit soms wel voor een half uur of een uur. Ook was er een grote middengroep die 10-15 minuten gaat en dat 2-4 keer op een avond. Een aantal jongeren zei de duur en frequentie van het ‘pauzeren’ sterk af te laten hangen van het soort gelegenheid of van de sfeer en gezelligheid en de kwaliteit van de muziek. Zij konden hierop geen eenduidig antwoord geven.

Tabel 5 Frequentie van rustpauzes

Aantal keer pauze	N
0	8
1-2	18
3-4	23
5-7	8
8-12	3
Verschuillend	14

Tabel 6 Duur van rustpauzes

Duur pauze	N
5 min.	7
5-10 min.	6
10 min.	9
10-15 min.	17
15-30 min.	11
30-60 min.	2
Verschuillend	17

5.2.4 Standaard rustpauzes inlassen

Aan de jongeren die niet standaard 3-4 keer op een uitgaansavond 10-15 minuten pauzeren, is gevraagd of ze het zouden zien zitten om dit standaard in hun uitgaansavond in te bouwen. Voor een aantal (n=17) was dit geen probleem. Anderen (n=23) waren wat terughoudend, maar leek het in principe niet onmogelijk om deze standaard indicatie aan te houden. Wel hadden ze hier een aantal voorwaarden voor. De belangrijkste voorwaarde was dat het buiten of in de rustige ruimte wel gezellig moet zijn. Verder werd genoemd dat het fijn zou zijn als vrienden meegaan, dat men zelf wil bepalen wanneer naar buiten te gaan, dat het niet te erg 'gepland' moet zijn en dat er wel een praktische, geschikte mogelijkheid moet zijn om even te 'chillen'. In die ruimte moet het volgens sommigen warm zijn, je moet er kunnen eten en drinken en met hetzelfde kaartje weer naar binnen kunnen. Een enkele respondent gaf aan ook te willen roken in de rustige ruimte. Wanneer je echt naar buiten zou moeten wordt de drempel al wat hoger. Een obstakel is het feit dat het binnen zo gezellig is.

Er was ook een vrij grote groep jongeren (n=29) die vertelde dat het ze niet zou lukken om standaard zo vaak en zo lang te pauzeren. De redenen die zij hiervoor het meest aandroegen waren dat ze niets willen missen en voor de muziek komen. Verder gaven een aantal van hen aan dat ze het niet nodig vinden om te pauzeren of dat ze teveel lol hebben tijdens het uitgaan. Een enkeling vond drie tot vier keer een kwartier teveel en te lang.

Man, 26 jaar, poppodia, VWO afgerond

R: "Als er een goede band staat te spelen niet natuurlijk. Het gaat echt niet zo lang door als bij housefeesten, ik geloof dat die doorgaan tot 5 uur of zo, dus die mensen hebben wel eens een pauze nodig. Bij bands komen die pauzes vanzelf wel."

Man, 17, poppodia, VWO

"Nee denk het niet, want dan kan ik ook thuis met vrienden hangen."

Man, 19 jaar, poppodia, VWO

"Ja prima, zolang ik zelf kan bepalen wanneer."

Man, 24 jaar, poppodia, HAVO afgerond

"Als het er gezellig is; hey mij best, ik sta net zolief met leuke mensen buiten een pilsje te drinken als in een warme hete toko."

5.3 Oordoppen dragen

Uit de interviews bleek dat meer dan een derde van de respondenten (n=33) als oordopdragend beschouwd kunnen worden. De meerderheid van hen valt onder de poppodia-bezoekers (n=18), van een kleiner aantal onder de dance event bezoekers (n=8) en onder discotheekbezoekers (n=7). De overige respondenten (n=57) hebben niet of nauwelijks ervaring met het dragen van oordoppen.

5.3.1 Waar worden oordoppen gedragen?

Ongeveer de helft (n=14) van de jongeren vertelde de oordoppen doorgaans of vrijwel altijd te dragen op concerten, poppodia of dance evenementen. Veel van hen (n=11) plaatsten de noot dat ze in kroegen en sommigen ook in discotheken geen oordoppen dragen. Zij noemden verschillende redenen waarom ze wel op concerten en op dance events en niet in discotheken oordoppen dragen: het geluid op evenementen en concerten is harder dan in discotheken, je hoeft minder te socializen, het is meer geaccepteerd.

Man, 24 jaar, poppodia, hbo

“Concerten, discotheken, clubs, overal waar harde muziek voorkomt. En op de motor.”

Man, 28 jaar, dance, mbo

“Als ik ze mee heb en zo iets heb van dit is me even wat te hard dan doe ik ze wel in...”

Man, 21 jaar, dance, wo

“Ik doe ze niet in naar kroegen, alleen naar dance evenementen. In kroegen is het op een of andere manier niet geaccepteerd. Op dance evenementen krijg ik er geen, of positieve opmerkingen over. Ik ga vaker naar de kroeg, dus ik heb ze niet vaak in.”

5.3.2 Redenen om oordoppen te dragen

Op de vraag waarom jongeren de doppen dragen, werd door veel jongeren geantwoord dat ze de doppen dragen om gehoorbeschadiging te voorkomen. Zij vertelden de muziek te hard te vinden zonder oordoppen. Slechts een jongere gaf aan dat ze in eerste instantie de doppen ging dragen om de muziek beter te kunnen onderscheiden. Het voorkomen van gehoorschade was voor haar een secundair doel.

5.3.3 Aanleiding om oordoppen te dragen

De jongeren die meer ingingen op de aanleiding tot het dragen van oordoppen, noemden vaak als aanleiding een (langdurige) piep in hun oren. Dit beschouwden ze als erg vervelend en ze wilden hier graag iets tegen doen. Een aantal van de jongeren had een blijvende ruis of piep en wil verdere schade voorkomen. Voor anderen was de aanleiding dat ze het geluid gewoon te hard vonden, dat ze voor hun idee teveel blootstonden aan harde geluiden, dat ze via hun opleiding of werk genoeg weten van gehoorschade, dat hun carrière afhangt van een goed gehoor of dat de doppen toevallig op een feest werden aangeboden.

Man, 23, poppodia, opleiding onbekend

“Zonder oordoppen wil je gewoon niet in de herrie blijven zitten, daarvoor ga ik veel te vaak uit. Ik wil mijn gehoor proberen te behouden; de eerste beschadiging heb ik al te pakken (4 dagen piepen in de oren, toen was ik 17 denk ik).”

Vrouw, 20 jaar, poppodia, hbo

“Ik draag ze sinds eind april of zo, maar toen was het kwaad al geschied: een permanente ruis in mijn oren.”

Man, 20 jaar, dance, havo afgerond

“Aanleiding was de voorlichting die ik heb gehad natuurlijk op mijn opleiding en de symptomen van een lichte (tijdelijke) gehoorbeschadiging na een hardcore/hardstyle evenement.. Doe het nu zo'n anderhalf jaar.”

Man, 28 jaar, dance, mbo

“Ik ben eens wezen draaien op een feest en kreeg bij binnenkomst doppen zo van het geluid gaat erg hard dus neem aan... Was ik dus erg blij mee; dat waren van die gele.”

5.3.4 Moeite en barrières om te overbruggen?

De oordopdragende jongeren werd gevraagd of zij barrières hebben moeten overbruggen om oordoppen te gaan dragen. De meeste jongeren antwoordden hier ontkennend op; het kostten hen nauwelijks moeite. Een paar jongeren noemden dat het er toch minder leuk uitziet, dat de puberteit

en of hun vooroordelen overwonnen moesten worden of dat het vinden van verkoopplaatsen lastig was.

Vrouw, 20 jaar, poppodia, hbo

“De puberteit: dan is harde muziek nog stoer en zijn oordoppen iets waarmee je voor schut loopt. Dan is oorpijn nog niet zo erg.”

Vrouw, 24 jaar, poppodia, hbo

“Nee, ik niet... alleen het vinden van verkoopplaatsen was even lastig in Zwolle.”

5.3.5 Tevredenheid

Aan sommige respondenten werd gevraagd of de oordoppen die zij dragen goed bevallen. Hier werd verschillend over gedacht. Degenen met de op maat gemaakte oordoppen hadden geen klachten. De personen met de goedkopere varianten: variërend van gratis tot 30 euro; dachten er verschillend over. Iets meer dan de helft van deze groep (n= 10) gaf aan dat ze tevreden zijn. Sommigen (n=4) waren wat terughoudend en anderen (n=4) gaven expliciet aan dat de oordoppen niet echt bevallen. Redenen hiervoor waren het feit dat ze niet lekker zitten, niet genoeg dempen of de kwaliteit van de muziek te veel afnam.

Man, 17 jaar, dance, opl.?

“Matig; ze zitten slecht en ze dempen slecht. Ze voelen vervelend en ze blijven slecht zitten c.q. vallen uit. Het geluid is alsnog hard.”

Man, 19 jaar, poppodia, vmbo afgerond

“Nee, de oordoppen die ik nu heb zijn een ramp voor je oren: als je ze meerder malen uitdoet krijg je pijn in je oren.”

Man, 26 jaar, discotheek, hbo

“Ik heb ze een keer of vier geprobeerd, maar halverwege de avond deed ik ze dan toch uit. Dan luisterde ik even zonder; dat klonk toch mooier. Zelden dat ik ze nu nog draag... Mijn vrienden doen hetzelfde als ik.”

5.3.6 Vrienden met oordoppen

Aan de meesten oordopdragende jongeren, werd gevraagd of hun vrienden ook oordoppen dragen. Een aantal jongeren (n=7) gaf aan dat dit niet het geval was. Anderen (n=8) antwoordden bevestigend dat de meesten in hun omgeving inderdaad ook oordoppen dragen. De overigen (n=13) gaven aan dat sommige vrienden oordoppen dragen en anderen niet, of dat ze soms gedragen worden maar niet altijd.

Vrouw, 23 jaar, poppodia, opl.?

“Nee; misschien één iemand. Dat is een muzikaal iemand; de meesten trekken zich niks van aan wat het met je gehoor doet.”

Vrouw, 20 jaar, poppodia, hbo

“Die doen allemaal hetzelfde. Een paar vrienden begonnen ermee, ik ben gevolgd... na mij volgden er ook weer een aantal.”

Man, 27 jaar, poppodia, hbo

“Een aantal vrienden draagt ook oordoppen, diegenen die ze niet dragen denken dat ze het niet nodig hebben, maar vinden het wel verstandig dat ik het wel doe.”

5.3.7 Mening over oordopdragende mensen

Aan bijna alle respondenten die zelf geen ervaring hadden met het dragen van oordoppen, werd gevraagd hoe zij over mensen denken die wel oordoppen dragen tijdens het uitgaan. Globaal zijn er vier typen reacties op deze vraag waar te nemen. Een aantal (n= 10) personen gaf aan dat ze het vreemd vinden om oordoppen te dragen tijdens het uitgaan en dat ze personen met oordoppen zouden uitlachen. Anderen (n= 15) vertelden dat het hen niets uitmaakt; zij staan er heel onverschillig tegenover en vinden dat iedereen vooral zelf moet weten wat hij of zij doet. Meer dan de helft (n= 30) van de niet oordopdragende jongeren gaf aan het slim te vinden, maar zei daarbij dat ze het zelf niet snel zouden doen. Sommigen van hen vertelden dat ze qua mening veranderd zijn; eerst vonden ze het echt vreemd maar nu niet meer. Een laatste, kleine groep jongeren (n= 5) vertelde dat ze het verstandig vinden en dat ze zelf eventueel ook oordoppen willen gaan dragen.

Man, 27 jaar, dance, hbo

“Moeten ze zelf weten... het blijft een imago probleem.”

Man, 20 jaar, dance, hbo

“Interesseert mij niet, dat moeten ze zelf weten. Ze zijn zich duidelijk heel erg bewust van de gevolgen, maar ik vraag me ook af of ze een mondkapje dragen als ze door de stad lopen.”

Man, 24, poppodium, havo afgerond

“Ieder zijn ding toch? Moeten ze er alleen niet bij uit de maat gaan dansen, dat komt nogal autistisch over.”

Man, 17 jaar, dance, vmbo

“Slimme mensen, maar ik zou het niet doen, het ziet er niet echt uit en niet praktisch denk ik.”

Vrouw, 18 jaar, dance, mbo

“Op het begin denk ik.. hmm best voor schut, maar achteraf, diegene is wel heel erg zuinig op zijn lichaam, dus vind ik dat best tof.”

5.3.8 Zijn jongeren bereid om oordoppen te dragen?

In veel interviewgesprekken werd gevraagd of mensen het zouden zien zitten om zelf oordoppen te gaan dragen. Iets meer dan eenderde van de niet oordopdragende (n= 20) gaven aan dat ze zichzelf geen oordoppen zien dragen. Ze vinden het niet nodig, vinden dat het er niet uitziet, noemden bewust blootgesteld te willen worden aan harde muziek of omdat het onbekend is voor hen. Anderen (n= 15) waren minder afwijzend en noemden de nadelen die hen momenteel nog weerhouden om ze aan te schaffen. Vaak speelt geld een rol, of zijn ze naar eigen zeggen gewoon te laks. Een klein aantal respondenten (n=5) gaf aan van plan te zijn om op korte termijn oordoppen aan te schaffen. De overigen (n= 15) gaven aan dat ze niet zo vaak uitgaan, dat ze geen last hebben, dat ze het zouden doen als ze echt zouden weten dat harde muziek erg slecht is, of wanneer ze echt last zouden hebben, dat ze het nu nog niet doen, maar later misschien wel, dat ze alleen oordoppen zouden dragen wanneer de muziek te hard staat of dat ze wel oordoppen willen dragen op feesten maar niet in kroegen en discotheken. Sommigen zeiden dat ze alleen de dure oordoppen zouden willen dragen en in ieder geval geen ‘schuimen, lelijke dingen.’

Man, 27 jaar, dance, hbo

“Geen behoefte aan om die dingen te dragen; combinatie van niet nodig en ziet er niet uit.”

Man, 21 jaar, discotheek, hbo

“Als je 't nodig hebt/ fijn vindt moet je het zeker doen. Maar ik zie geen noodzaak; alleen maar meer gedoe – kost geld, raak ze kwijt etc. En ik heb geen last van schadelijke effecten, dus waarom zou ik...”

Man, 23 jaar, discotheek, hbo

“Oordoppen; als het ander zijn dan dikke vette gele uitstekende bouwvallers doppen misschien ook wel.”

Man, 20 jaar, discotheek, vmbo afgerond

“Oordoppen, maar dan wel goede/kleine die nauwelijks opvallen... Alleen de prijs weerhoudt mij nog evenementjes ervan en de kans dat ik ze na een tijdje niet meer zal dragen.”

Vrouw, 18 jaar, dance, mbo

“Het zal wel beter zijn voor mijn oren, een beetje bescherming tegen de harde muziek heeft het wel nodig maar ik zal nooit zelf naar een winkel toestappen om ze te kopen, zoals ik al eerder zei dan moet ik echt op een feest een verkooppunt tegen komen waar ze die oordoppen verkopen...”

Vrouw, 18 jaar, dance, mbo

“Nou ik zeg eerlijk, ik denk niet dat ik met die dingen in mijn oren rond ga lopen. Misschien dat ik ze wel eerder koop als ik bijvoorbeeld echt last van mijn oren krijg...”

Man, 16 jaar, poppodium, vmbo

“Als het echt schadelijk is voor je gehoor zou ik er wel toe bereid zijn, want mijn gehoor vind ik heel erg belangrijk.”

5.3.9 Verandert het uitgaan door het dragen van oordoppen?

Aan veel van de jongeren werd gevraagd of ze denken dat het uitgaan verandert door het dragen van oordoppen. Een klein aantal respondenten (n=5) had hier geen mening over. Van de overigen dacht ongeveer de helft (n=18) van niet. Sommigen gaven aan dat wel de slechte tonen uit de muziek gefilterd worden, maar dat het uitgaan daarom niet anders is. Anderen zagen alleen als positieve consequentie dat de piep in de oren na het uitgaan minder is of ontbreekt. De andere helft van de groep (n=17) dacht dat het uitgaan door het dragen van oordoppen wel verandert. Sommigen gaven als reden aan dat de muziekbeleving volgens hen minder is met oordoppen in en dat je toch minder plezier hebt. Een paar mensen dachten dat je minder goed kunt praten – opvallend was dat een andere jongere zei gehoord te hebben dat je elkaar juist beter kunt verstaan met oordoppen in. Een paar respondenten dachten dat het uitgaan anders zal zijn doordat mensen je raar aankijken.

Man, 23 jaar, dance, hbo

“Misschien dat de muziekbeleving iets minder wordt dan voorheen, maar dat wordt het ook wanneer je doof bent of ernstige gehoorbeschadiging hebt.”

Man, 21 jaar, dance, mbo

“Ik ben gewoon nogal eigenwijs en ik vind het toch een soort vermindering van die muziekbeleving.”

Vrouw, 16 jaar, discotheek, vmbo

“Ja, het wordt minder leuk omdat die domme dingen dan in de weg zitten, dus een vervelend gevoel zeg maar.”

5.3.10 Voordelen van het dragen van oordoppen

Aan een aantal niet oordopdragende jongeren werd ook gevraagd welke voordelen zij zien van het dragen van oordoppen. De meesten antwoorden hierop dat je het gehoor beschermt en dat je achteraf geen last hebt van een piep. Een enkele keer werd ook opgemerkt dat je mensen in even goed of zelfs beter kunt verstaan.

Vrouw, 19 jaar, poppodia, havo afgerond

“Je blijft mensen verstaan, je blijft de muziek goed horen, maar zult na afloop minder last hebben van hoofd/oorpijn.”

De oordopdragende jongeren waren iets uitgebreider in het noemen van voordelen van het dragen van oordoppen. Ook zei gaven aan dat je gehoor niet of minder beschadigd raakt. Hiermee bedoelden ze dat je geen last hebt van de harde muziek tijdens of na het uitgaan en dat de schadelijke gevolgen op lange termijn op deze manier ook de kop ingedrukt worden. Verder werd genoemd dat de hinderlijke piep na het uitgaan meestal achterwege blijft en je hebt geen hoofdpijn en of oorpijn. Vaak werd in combinatie met dit voordeel genoemd dat je mensen ter plaatse beter kunt verstaan met oordoppen in. Bovendien zeiden een aantal jongeren dat het geluid mooier is met oordoppen in omdat de muziek onder andere minder scherp klinkt.

Man, 26 jaar, poppodia, vwo afgerond

“Je krijgt geen last van je oren en/of hoofdpijn, met deze oordoppen kun je de muziek nog prima volgen en ik hoop dat ik hierdoor niet doof wordt.”

5.3.11 Nadelen van het dragen van oordoppen

Ook werd gevraagd in hoeverre jongeren nadelen zien aan het (gaan) dragen van oordoppen. Nadelen die voor alle soorten oordoppen (op maat gemaakte, universele en herriestoppers) gelden, waren dat je oordoppen gemakkelijk kwijt kunt raken en dat je er ook maar net om moet denken om ze mee te nemen. Voor de dure oordoppen werd de prijs over het algemeen als grootste nadeel gezien. Het nadeel dat voor de goedkope oordoppen het vaakst werd genoemd is het feit dat ze op den duur gaan irriteren en niet meer lekker zitten. Verder kwam ook vaak naar voren dat de muziek toch doffer klinkt en dat bepaalde mooie melodieën of zang soms bijna wegvallen. Ook werd vaak gezegd dat oordoppen toch wel raar staan en dat de communicatie op een bepaalde manier ook lastig is. Niet ervaren jongeren gaven soms aan dat ze daar wel vervelende opmerkingen over zouden verwachten. Incidenteel genoemde nadelen zijn verder: ze vallen snel uit, je krijgt er hoofdpijn van, de goedkope beschermen niet genoeg en je moet ze af en toe schoonmaken. Verder vertelde een jongen dat het zou kunnen zijn dat meisjes afhaken omdat ze denken dat hij een mankement heeft.

Man, 24 jaar, dance, mbo

"Maar wat me gewoon tegenhoudt is het geld. Ik wil gelijk goede en geen blauwe koelkasten in mijn oren."

Vrouw, 20 jaar, poppodia, opleiding onbekend

"Ikzelf zou oordoppen in kunnen doen, maar goede zijn erg duur en die goedkope schuimdingetjes doen mij zeer."

Man, 23 jaar, dance, mbo

"Het lijkt me verder maar een gedoe met die dingen: in en uit doen als je even uit de muziek wilt staan, oppassen dat ze niet kwijtraken, want ze zijn nogal heel erg duur. Ik ben bang dat ik minder goed in de muziek kom en ik ben bang ze kwijt te gaan raken."

Man, 17 jaar, dance, vmbo afgerond

"Ik zou het niet doen, het ziet er niet echt uit en het is niet praktisch denk ik. Die gele zijn nogal groot, die kunnen eruit vallen lijkt me."

5.3.12 Steun vanuit de omgeving

De niet oordopdragende jongeren werd gevraagd of zij steun verwachten vanuit de omgeving, wanneer zij oordoppen zouden gaan dragen. Aan de oordopdragende jongeren werd gevraagd of zij daadwerkelijk steun krijgen of ervaren vanuit hun sociale omgeving.

De niet oordopdragende jongeren reageerden verschillend op deze vraag. Een deel (n=13) verwachtte geen steun te zullen krijgen. Anderen (n=9) zagen steun als een groot woord, maar verwachtten wel acceptatie vanuit de omgeving. Weer anderen gaven aan dat ze denken dat voornamelijk de bewuste mensen en oordopdragers hen zullen steunen (n=9). Sommigen (n=6) vertelden dat vrienden hen wel zouden steunen of ouders eventueel (n=1). Een aantal (n=6) heeft geen idee of ze steun zouden ontvangen.

Man, 27 jaar, dance, hbo

"Ik denk dat het niet echt zal opvallen, dus dat ik er weinig over zal horen. Zeker op een houseparty niet, daar is het al wat meer gemeengoed."

Vrouw, 24 jaar, discotheek, mbo

"Ik denk niet dat het een onderwerp van gesprek zou zijn als er iemand of ikzelf met oordopjes komt hoor... De meeste mensen bij ons in de buurt zijn van die 'je doet maar' typjes, dus ja steun... ik zou een paar rare blikken krijgen en de rest zou er überhaupt niet op letten denk ik."

Man, 23 jaar, dance, hbo

"Ik zou van iedereen die verstandig is complimenten krijgen, ik bedoel, degenen die het afkeuren zijn gewoon 'below my worth', daar besteed ik geen aandacht aan, maar een compliment als 'een verstandige keuze' zou me niet verkeerd doen."

Een aantal oordopdragende jongeren gaf aan wel steun te ontvangen vanuit de omgeving. De meerderheid echter vond 'steun' ook een te groot woord voor acceptatie en begrip in hun omgeving.

Man, 17 jaar, dance, opl.?

"Van familie, vrienden en kennissen: alle drie eigenlijk. Financieel en verbaal."

Vrouw, 22 jaar, dance, hbo

"Ik draag ze voor mezelf, mijn omgeving heeft er niet zoveel mee te maken."

Vrouw, 19 jaar, poppodia, opl.?

"Ja dat wel, vrijwel positief of informerend. Waar heb je die vandaan? Hoeveel kostten ze? Dat soort vragen."

5.3.13 Kritiek

Op de vraag of de wat niet oordopdragende jongeren kritiek verwachten wanneer zij oordoppen zouden gaan dragen, antwoordde de meerderheid (n=30) bevestigend. De meeste jongeren verwachtten zeker bepaalde opmerkingen van vrienden (n=12) of onbekenden (n=20). Opvallend is dat de meerderheid (n=25) ook aangaf dat zij zich daar niets van aan zouden trekken. Ze laten zich er naar eigen zeggen niet door beïnvloeden en doen gewoon wat ze zelf leuk of goed vinden. Slechts een paar jongeren (n=5) gaven aan dat ze kritiek erg vervelend zouden vinden en dat dit voor hen zeker een hindernis is. Een minderheid (n= 12) verwachtte niet of nauwelijks kritiek.

Veel oordopdragende jongeren gaven aan dat het wel meevalt met de kritiek die zij krijgen. Zeker jongeren die voornamelijk dance evenementen en poppodia bezoeken gaven vaak aan niet of nauwelijks kritiek te ervaren. Jongeren die ook in discotheken oordoppen dragen hebben vaker met kritiek te maken. Bovendien maakt het ook uit welk soort oordoppen gedragen werd. Vooral de gele, goedkope oordoppen (herriestoppers), lokken wel eens reacties uit. Wel gaven deze jongeren vrijwel allemaal aan dat ze zich niets van kritiek aantrekken. Het is hun eigen keus en zij hebben er later voordeel van, wat ze vaak ook als weerwoord geven.

Vrouw, 22 jaar, dance, hbo

"Ja misschien wel... een beetje sarcastisch misschien. Misschien in de trant van 'dan is het effect toch weg' of 'stel je niet zo aan...'. Maar goed, dat zou voor mij zeker geen belemmering zijn."

Vrouw, 22 jaar, dance, hbo afgerond

"Nee, natuurlijk niet. Haha, soms alleen van die domme mensen die niet snappen wat het is. Gewoon van die domme vragen: 'wat heb je in je oren?' 'vind je de muziek niet mooi?' Meestal zeg ik dat ik ze draag om verdere gehoorschade te voorkomen."

Man, 23 jaar, poppodia, opl.?

R: "Het wordt behoorlijk geaccepteerd, zeker als je regelmatig uitgaat naar plaatsen waar bandjes spelen. Daar is het niet raar. In een discotheek kijken ze je nog steeds raar aan."

Man, 18 jaar, discotheek, havo afgerond

"Ik had eerst gewone universele oordoppen, die dus wel uit je oren steken... Daar kreeg ik wel af en toe opmerkingen over, maar ja, dat maakte mij niet zozeer uit. Ik bescherm mijn oren liever. Maar met mijn nieuwe oordopen [op maat JCM] heeft nog niemand dat echt opgemerkt."

5.3.14 Welke oordoppen worden gedragen en waar worden ze gekocht?

Aan de niet oordopdragende respondenten die geïnteresseerd waren in het dragen van oordoppen (n= 20) werd gevraagd welke zij zouden willen kopen en waar zij dat zouden willen doen. Verder werd aan de oordopdragende jongeren gevraagd welke doppen zij dragen en waar zij die vandaan hebben.

De niet oordopdragende jongeren noemden als verkooplocaties van oordoppen: de hoorspecialist (n=6), drogisterij of apotheek (n=2), op uitgaanslocatie (n=3) of gaven aan geen idee te hebben (n=8). Wat betreft het soort oordoppen dat zij zouden willen aanschaffen, verschilden de meningen. Een minderheid (n=5) wilde vooral goedkope oordoppen (gratis of 1-2 euro op locatie of bij drogisten). Iets meer respondenten (n= 10) wilden alleen op maat gemaakte oordoppen. Een aantal van hen gaf aan deze alleen te kopen wanneer ze 30-50 euro zijn. De prijs weerhoudt hen momenteel. Wel noemde zij dat allen de kwaliteit erg belangrijk is. Deze bestaat voor verschillende respondenten uit

verschillende aspecten. Genoemd worden: draagcomfort (op maat gemaakt), geen vervorming van het geluid (alleen filteren van slechte tonen) en kleinheid of onzichtbaarheid.

Man, 23 jaar, dance, hbo

“Voor mij is het echt geen optie dat het geluid anders gaat klinken, dus dan blijven alleen die hele dure over, dat is mijn overweging. 50 Euro zou mij een schappelijk bedrag lijken.”

Vrouw, 19 jaar, poppodia, havo afgerond

“Als je de goede doppen hebt en niet van die gele, want die zitten niet lekker en geven licht als er blacklight op schijnt en dat vind ik zo afschuwelijk!! Haha.”

Aan de oordopdragende jongeren werd de vraag gesteld waar zij de oordoppen vandaan hebben. Een aantal respondenten (n=5) gaf aan de oordoppen op locatie te hebben gekregen. Sommigen zagen dat ook als reden dat ze oordoppen zijn gaan dragen – ze zouden nooit uit zichzelf oordoppen aangeschaft hebben, zo gaven ze aan. Anderen (n=6) kwamen aan hun oordoppen via school, werk, de Gamma of de apotheek. Het gaat dan om het soort oordoppen van 5-10 Euro. De personen die ze op school of op hun werk kregen, gaven aan dat ze daar gratis te verkrijgen waren. Weer andere respondenten (n=5) vertelden dat ze hun oordoppen in de muziekzaak hebben aangeschaft. Deze kostten gemiddeld rond 30-50 Euro. Tenslotte waren er een aantal jongeren (n=5) die vertelden naar de hoorspecialist of audicien te zijn geweest. Enkele van hen dragen op maat gemaakte oordoppen.

Vrouw, 19 jaar, poppodia, havo afgerond

“Ze werden daar uitgedeeld; ik ga ze zelf niet kopen.”

Man, 19 jaar, poppodia, vmbo afgerond

“Van die soort schuimrubberen oordoppen die je tussen je vingers plat moet rollen en in je oor moet proppen. Waarom deze? Omdat deze met bakken verkrijgbaar zijn op mijn werk.”

Man, 22 jaar, poppodia, hbo

“Ik heb ze gekocht bij een muziekinstrumentenzaak en ze kostten zo'n 30 Euro. Zelf vind ik dat een hele schappelijke prijs.”

Vrouw, 24 jaar, poppodia, hbo afgerond

“Momenteel nog alpine Music safe.. die voldoen goed en gesprekken zijn ook nog goed verstaan plus dat draagcomfort hoog is. Maar uiteindelijk wil ik toch naar op maat gemaakte oordoppen omdat ik er toch heel veel gebruik van maak.”

5.3.15 Hoe overtuigen

Zowel aan de niet oordopdragende jongeren als aan de oordopdragende jongeren, is gevraagd hoe we hen en of hun vrienden zouden kunnen overtuigen van het dragen van oordoppen. Niet oordopdragende jongeren leverden de volgende suggesties: zorg dat het hip wordt, dat ze beter beschikbaar worden en dat ze door bekende dj's gepresenteerd worden of in ieder geval op een leuke manier gepromoot worden.

Sommige oordopdragende jongeren zagen het als een zware taak en leek het niet makkelijk. Een aantal keer kwam het idee naar voren om gratis oordoppen op de locatie uit te delen en jongeren bijvoorbeeld te laten ervaren wat het betekent om oordoppen te dragen. Anderen zagen liever de prijzen van de Alpines of Filterz* omlaag gaan, zodat het aantrekkelijker wordt om deze oordoppen

aan te schaffen. Weer anderen zagen vooral heil in het confronteren van jongeren met de gevolgen van langdurige blootstelling aan harde geluiden.

Vrouw, 22 jaar, dance, hbo

“Uitleggen dat die piep in hun oren komt door een gehoorbeschadiging en dat dit irreversibel is.”

Man, 24 jaar, poppodia, hbo

“Mij zou je overtuigen door met bewijzen te komen. Misschien een reclame waarin hoorbaar is wat iemand die tien jaar z'n oren te zwaar belast heeft werkelijk nog hoort? Zodat ze alvast even kunnen wennen.”

Man, 20 jaar, dance, opleiding onbekend

“Volgens mij pakken een hoop mensen oordopjes als je ze gewoon bij de ingang legt. Dat is het pakkie aan van de organisatie.”

Man, 23 jaar, poppodia, opleiding onbekend

“De mogelijkheid om goedkoop kennis te maken met goede oordopjes!

Man, 23, dance, hbo

“Wanneer ze mij bevallen zou ik overigens anderen er ook vaker op wijzen. Ik hoop ooit wel het goede voorbeeld te geven, ben docent in opleiding dus het lijkt me vrij belangrijk om zoiets te benadrukken, zowel tegenover vrienden als tegenover onbekenden.”

Man, 17, dance, mbo

“Sommige mensen haal je pas over als het hip is, dus geef ze een leuk kleurtje en plak er een Prada of een Gucci sticker op en ze kopen het. Ja het moet zwaar commercieel worden, anders koopt geen hond het.”

Vrouw, 19, poppodium, hbo

“Ik zal nu 1-2-3 niet zo snel weten waar ik betrouwbare gele doppen kan kopen. Ik vind het wel slecht dat dit niet duidelijk is... en ik denk dat als er wat meer duidelijkheid over komt dat mensen sneller doppen gaan dragen.”

6. Campagne

6.1 Wel of geen campagne

Aan de jongeren (n=83) werd gevraagd wat zij ervan vinden als er een nationale campagne tegen gehoorschade zou komen. Veel van hen (n=63) vonden dit een goed idee. Een aantal (n=9) vond het idee wel goed, maar had grote twijfels over het effect van een campagne. Verder waren er ook respondenten (n=11) die geen mening hadden, het een slecht idee vonden, of het weinig kon interesseren.

De jongeren die geen mening hadden of het een slecht idee vonden, noemden vaak dat het er wel op neer zou komen dat het muziekvolume omlaag zou gaan. Dit wilden ze niet. Verder gaven ze aan dat ze al genoeg weten, dat het in hun ogen niet nodig is, of dat het onderwerp hen werkelijk niet interesseert.

De jongeren die het wel goed vonden, maar twijfelden over het effect, gaven aan dat het idee leuk is, maar dat het volgens hen echt niet gaat werken.

De jongeren die het wel een goed idee vonden motiveerden dit op verschillende manieren. Ongeveer de helft van deze jongeren vonden het goed zonder dit uit te leggen. Verder gaven een aantal jongeren (n= 13) aan dat leeftijdsgenoten volgens hen nu veel te weinig weten over de gevaren van harde muziek. Daarom vonden ze het goed dat dit verbeterd wordt. Anderen (n=11) noemden als grootste motivatie dat gehoorschade een groot probleem is, dat veel jongeren vroeg doof of slechthorend zullen zijn en dat preventie van gehoorschade nodig is.

Man, 21 jaar, dance, opl.?

"Ik denk dat er dan heel wat minder goede feesten zijn."

Man, 27 jaar, dance, hbo

"Goed! Op dit moment ben ik me namelijk niet echt bewust van de gevaren die ik mogelijk zou lopen."

Man, 24 jaar, poppodia, havo afgerond

"Ik denk dat het niet uitmaakt. Vooral pubers interesseert het echt geen zak of ze later nog iets kunnen horen of niet."

6.2 Voorwaarden voor een campagne

Veel jongeren noemden voorwaarden waaraan een eventuele campagne in hun ogen zou moeten voldoen. Het zou in hun ogen een goede, pakkende en gevarieerde campagne moet zijn, niet te erg overdreven, het volume moet hoog blijven of juist lager en de eigen verantwoordelijkheid van de jongeren moet wel gehandhaafd blijven. De uitstraling van de campagne moet fris en jong zijn, zonder turbotaal of onnodig populair gedoe. Ook moet het geheel niet te betuttelend en te opdringerig zijn. Een jongere was van mening dat de boodschap, hard, lomp en confronterend moet zijn. Anderen zagen meer in een humoristische boodschap.

6.3 Informatie voor jongeren

Aan de jongeren werd gevraagd wat zij zelf over het onderwerp wilden weten. Een kleine minderheid (n=5) vertelde dat zij niet geïnteresseerd zijn en niets hoeven te weten. Een iets grotere groep (n=10) antwoordde dat ze naar hun idee al voldoende weten en ook niet verder geïnformeerd hoeven worden. De overige jongeren (n= 70) noemden specifieke punten waar zij meer informatie over

zouden willen. De punten die hierbij het meest naar voren kwamen zijn: het ontstaan van gehoorschade, hoe kun je het voorkomen en wat zijn de gevolgen.

Jongeren zouden graag geïnformeerd willen worden over het ontstaan van gehoorschade. Het gaat met name om de mate van blootstelling en duur hiervan: hoe lang kun je in hoeveel dB geluid verkeren zonder schade op te lopen. Een aantal jongeren (n=8) zei specifiek in de 'grenzen' van wat het oor aankan geïnteresseerd te zijn. Ook gaven veel respondenten (n=25) aan dat zij geïnformeerd willen worden over hoe gehoorschade voorkomen kan worden. Sommigen van hen zeiden expliciet dat ze meer informatie zouden willen verkrijgen over bijvoorbeeld de verschillende soorten oordoppen en voordelen hiervan. Een ander punt waarover jongeren graag geïnformeerd wilden worden (n=18) zijn de gevolgen van gehoorschade. Ongeveer de helft van hen ongeveer gaf aan dat ze met name ook geïnteresseerd zijn in de gevolgen op lange termijn: wat merk je er later van.

Zo'n tien procent (n=10) van de jongeren gaf aan geïnteresseerd te zijn in wat locaties op dit moment zelf voor maatregelen treffen. Andere punten die een aantal keer naar voren kwamen, zijn: algemene informatie (n= 3), wat is de ernst van gehoorschade (n= 2), is het omkeerbaar of niet (n=4), hoe kun je het merken (n= 4) en wat zijn cijfers en feiten (n= 2).

Vrouw, 21 jaar, dance, wo

"Bij welk decibelniveau het optreedt, welk niveau er die avond te horen is. Hoe je dit het beste kunt voorkomen met bijvoorbeeld info over hoe je aan op maat gemaakte oordoppen komt. En ook hoe snel de schade optreedt Of dit een sluipend proces is of dat het al snel kan gebeuren."

Man, 23 jaar, poppodia, opleiding onbekend

"Hoe eenvoudig je schade kan voorkomen en wat je mist aan geluid. Volgens mij denken mensen die geen oordoppen dragen dat dan de beats of wat dan ook weg vallen. Dat valt best mee. Voor de meeste gangbare (top40) muziek blijft de geluidskwaliteit acceptabel. Wat wil je niet weten... Dat hard geluid schadelijk is. Dat weten we wel. Maar wat zijn de effecten."

6.4 Campagne-ideeën

Er werd gekeken of jongeren uit zichzelf creatieve ideeën hebben voor een campagne om gehoorschade tegen te gaan. Genoemd werden: voorlichting en informatie, eventueel met stands tijdens het uitgaan; oordoppen uitdelen; flyeren; posters, organisatorische aanpassingen zoals een betere afstelling van het geluid en of een hek om de boxen; reclamespotjes op tv en voorlichting op scholen. Door twee jongeren werd voorgesteld om de oordoppen heel 'hip' te maken. Ook een aantal jongeren (n=4) noemde het thuisgebruik van mp3-spelers en het volume van de muziek thuis als iets wat aangepakt zou kunnen worden.

Andere ideeën die een of twee keer genoemd werden zijn: de film van de dove DJ Pete Tong, met Unity gaan praten, de prijs van Filterz* naar beneden of overleg hierover met de verzekeringsmaatschappijen, reclame op bierviltjes, het inschakelen van bekende dj's of Marco Borsato en het informeren van de uitbaters van discotheken.

Sommige jongeren waren van mening dat de organisatie, sommigen juist dat het publiek de eerste verantwoordelijke is

Tenslotte waren er ook een aantal jongeren (n=6) die hun hulp aanboden bij het grafisch vormgeven; het informeren van uitgaansgelegenheden, om de campagne op eigen feesten in te voeren, etc. Slogans die naar voren kwamen zijn: 'Heb je het al gehoord? Zorg dat je het kan blijven horen!' en 'Als je de muziek maar hard genoeg zet, wordt het vanzelf stil.'

Man, 26 jaar, dance, mbo

“Dan is die film van die dove dj toch denk ik de beste campagne die je kunt bedenken.”

Man, 23 jaar, dance, hbo

“Ik vind de grootste verantwoordelijkheid bij de bezoeker zelf liggen en als tweede bij de organisator, maar ik zou liever zien dat de verzekeringsmaatschappijen hier het belang van gaan inzien.”

Vrouw, 24 jaar, discotheek, mbo

“Het meest effectief is waarschijnlijk de autoriteiten inschakelen, haha, maar of dat ook gewaardeerd wordt is een tweede. Verder der ik dat posters op uitgaansplaatsen en tv spotjes op zenders en tussen programma's waar veel jongeren naar kijken wel helpen. Maar goed, jongeren zijn koppig, dus ik denk niet dat het veel uithaalt; het zal alleen helpen voor mensen die al enigszins erover nadenken (zoals ik nu).”

De respondenten kregen een aantal campagne-ideeën voorgelegd, om te kijken hoe ze hierover denken. Zien jongeren het zitten om op locatie over gehoorschade geïnformeerd te worden? Deze vraag werd aan 73 respondenten gesteld.

Een klein deel van de jongeren (n=10) leek het geen goed idee. Dit waren er 5 van de discotheken, 4 van de poppodia en 1 van de dance evenementen. Zij wilden liever niet gestoord worden tijdens het uitgaan, of het lijkt hen niet te werken om uitgaande jongeren op serieuze zaken te wijzen. De grote meerderheid (n=63) vond het geen probleem – al hadden een aantal jongeren hierbij wel hun kanttekeningen. De meesten dachten aan stands (n= 11) (net als de drugsinfo) met flyers (n=16) en eventueel ook posters (n=17). Bij de stands zou een gehoortest aangeboden kunnen worden (n= 2). Het uitdelen van oordoppen is een maatregel die door veel jongeren werd genoemd (n= 17). Niet alle jongeren stonden achter deze acties. Zo gaf een jongere nadrukkelijk aan dat dit hem niet wat lijkt, omdat die ‘goedkope’ oordoppen de muziek vervormen en niet lekker zitten. Verder noemde een jongere dat stands hem niet goed lijken; een actief promotieteam leek hem beter. Verder waren er ook een aantal jongeren die vertelden dat flyers hen niet zo'n goed idee leken, omdat deze meteen in de prullenbak of op de grond terecht komen. Sommigen van hen leek het beter om een boeiende presentatie te geven (n= 4), om een decibelmeter op te hangen (n=3) of om oordoppen uit te delen. De ideeën die jongeren over een campagne tijdens het uitgaan hebben, verschilden naar het soort gelegenheden waar zij doorgaans komen. Veel discotheekgangers – als zij positief waren – hadden het over posters of informatie bij de ingang (n= 8). Dit kan zijn door middel van een kaartje op de deur, of met behulp van personen die een gesprek aanknopen met de uitgaande jongeren. Veel dance event bezoekers waren eerder voor stands en gratis oordoppen. Een aantal jongeren leek hen goed om tijdens dance evenementen en eventueel poppodia, met een stand ergens te staan. In discotheken leek het hen beter om niets te doen of het te houden bij posters.

Tenslotte kwam in een aantal gesprekken naar voren door welke personen men het liefst geïnformeerd willen worden. Een aantal jongens vertelden hierbij dat zij eerder informatie van dames aan zouden nemen. Een jongere vertelde dat meisjes die jongens informeren en anders om volgens hem gewoon altijd het beste werkt. Opvallend was verder dat de helft van de jongeren bij wie het naar voren komt, liever door leeftijdsgenoten geïnformeerd wordt (n= 7) en de andere helft vond het belangrijker dat die personen verstand van zaken hebben (n= 6). Wel gaven veel jongeren aan dat het in ieder geval mensen moeten zijn die er plezier in hebben, die zich vermaken in de omgeving waarin zij werken en die in de leefwereld van de jongeren kunnen komen.

Man, 21 jaar, dance, mbo afgerond

R: "Het ligt er aan op wat voor manier... Zouden er mensen naar me toe komen; ik denk dat ik dat wel vervelend zou vinden. Je gaat toch zelf uit en het is toch een beetje jouw avond uit."

Vrouw, 20 jaar, poppodia, hbo

"Tijdens het uitgaan lijkt me de beste optie. Overigens is het het verplaatsen van een probleem: de verantwoordelijkheid ligt bij de uitgaansgelegenheden; niet bij het uitgaanspubliek!"

Man, 16 jaar, poppodia, vmbo

"Ik zou het niet doen aangezien je dan toch uitgekafferd zult worden of lastig gevallen. Op dat moment is het niet echt de beste tijd om dat te doen en als je daar foldertjes uitgeelt weet ik al waar die blijven..."

6.6 Een campagne via de media

Op de vraag wat zij ervan vinden om via de media geïnformeerd te worden over gehoorschade antwoordde de meerderheid (n=50 van de 59) dat te zien zitten. De reden die het vaakst genoemd werd is het grote bereik van de media. Wel gaven een aantal van hen de kanttekening dat ze de media ondersteunend vinden, maar dat de informatie op uitgaanslocaties niet moet ontbreken.

Een minderheid van de respondenten (n=9) zag liever niet dat het onderwerp in de media aandacht krijgt. Ze vonden het 'gezeur' of gaven aan dat in de media dingen altijd overdreven worden of juist te verzachtend gebracht worden. Ook werd gezegd dat het te weinig persoonlijk is op deze manier.

Media die het vaakst genoemd werden zijn het internet (n=26) en de televisie (n=30). Verder kwamen radio (n=4), krant (n=4), mail (n=4) en tijdschriften (n=1) naar voren.

Man, 18 jaar, dance, mbo

"Niks eigenlijk, die gaan dan meteen de boel weer opblazen en roepen dat het geluid zachter moet, enz."

Vrouw, 18 jaar, dance, mbo

"Jawel, dan spreek je ook ouders aan en zo, die het door kunnen geven. Ik weet het ook van mijn vader, dus..."

Vrouw, 24 jaar, discotheek, mbo

"Ik denk dat dat zelfs de enige manier is om het onder de aandacht te brengen haha... iedereen volgt en gelooft de media als eens tel domme schapen, dus dat zou wel werken denk ik ja."

Man, 17 jaar, discotheek, vmbo

"Nee ik denk het niet, want als het op tv is bijvoorbeeld, dan zappen de meesten denk ik toch wel door."

6.7 Het inschakelen van dj's en vj's

Aan veel respondenten (n=61) is gevraagd wat zij ervan zouden vinden om door dj's en vj's over gehoorschade geïnformeerd te worden. De meerderheid (n=42) van de jongeren reageerde hier positief op, een minderheid (n=15) leek het geen goed plan, een aantal jongeren (n=10) twijfelden erover en een paar jongeren (n=4) maakte het niets uit.

De jongeren die twijfelden, vroegen zich vaak af hoe dit binnen een campagne vorm gegeven zou kunnen worden. Sommigen leek het wel een goed idee, maar vonden het niet uitvoerbaar.

De jongeren wie het niet wat leek, gaven aan dat ze denken dat het niet zal werken of dat het echt niet zover zal komen dat dj's en vj's zich hiervoor lenen. Ze gaven soms als reden dat het ze tijdens een feest erg vreemd lijkt om door dj's over gehoorschade geïnformeerd te worden. De jongeren die positief waren, gaven aan dat dj's zelf 'expert' zijn op het gebied van muziek, dat ze een voorbeeldfunctie hebben en vanuit hun ervaring kunnen spreken.

Vrouw, 21 jaar, dance, wo

"Ik denk dat ik dat een beetje raar zou vinden. Als ze daar erg bezorgd om zijn kunnen ze zelf het niveau aanpassen, maar ik vind het een beetje hypocriet als ze zeggen: 'pas op het kan schade aanrichten' en dan voluit gaan draaien. En het is juist weer braaf als ze zeggen 'pas op het kan schade aanrichten' en vervolgens heel zacht gaan draaien. Het is niet aan hen om er wat van te zeggen vind ik."

Man, 20 jaar, dance, opleiding onbekend

"Helemaal super; kan me bijna niet beter voorstellen... Want het publiek komt naar hen kijken.. zij zijn toch vaak de pullfactor voor het uitgaansleven, mensen kijken ook tegen hen op... Ik kan me alleen niet goed voorstellen dat ze hieraan meewerken; ze hebben zelf belang bij hun luide muziek en dan spreken ze zichzelf een beetje tegen lijkt me."

6.8 Een campagne via soaps

De vraag of het jongeren goed lijkt om geïnformeerd te worden met behulp van een soap werd gesteld aan 64 jongeren. De meningen hierover waren verdeeld. Sommigen (n=9) vonden het een slecht idee, anderen (n=19) vonden het maar een matig plan, weer anderen (n=13) gaven aan dat ze het prima vinden, maar dat ze zelf niet kijken en tenslotte was er een groep (n=23) die het wel goed vond.

De jongeren die het een slecht idee vonden gaven aan dat het voor hen absoluut niet geloofwaardig zou overkomen. Ze hechten geen waarde aan informatie in een soap. Verder gaven ze ook aan dat de informatie de doelgroep waarschijnlijk niet bereikt. Dit is ook een punt dat veel jongeren die het maar matig vinden aanhalen. Ze hadden twijfels over het bereik van de soap: vooral pubers en meiden worden bereikt zo gaven veel jongens aan. Ook een aantal jongeren die het wel goed vonden gaven daarbij als kanttekening dat het hen zelf niet zou bereiken.

De redenen die de positief gestemde respondenten noemden waren het grote bereik en de speelse manier waarop informatie overgebracht kan worden. Wel moet het er niet te dik bovenop liggen, zo gaven ze vaak aan.

Vrouw, 21 jaar, dance, wo

"Ik zelf kijk niet naar deze programma's maar een aantal jaar terug wel en het had mij dan ook wel aangesproken. Ik denk dat dit meer helpt voor de groep 'vijftienjarigen' maar dat die het ook als ze ouder worden wel wat meer bij zal blijven."

Vrouw, 19 jaar, poppodia, opleiding onbekend

"Ik kijk vrijwel nooit soaps. Voor mij zou het dus geen nut hebben. Maar ik kan me wel voorstellen dat door middel van een soap het probleem meer bekend wordt."

Man, 24 jaar, poppodia, havo afgerond

"Soaps zijn nep, en dan zou je dus de associatie kunnen wekken dat gehoorschade door harde muziek ook onzin is."

Man, 23 jaar, discotheek, hbo

"Zou ook kunnen werken... Vooral voor vrouwelijk dansend Nederland denk ik..."

6.9 Informatie via muziekzenders

Wat zouden jongeren ervan vinden om geïnformeerd te worden door middel van een muziekzender? Het oordeel hierover was overwegend positiever dan het oordeel dat men had over de soaps. Sommige jongeren gaven ook expliciet aan dat dit middel hen beter lijkt dan soaps.

De meesten (n=53 van de 77) vonden het goed als het onderwerp op TMF, MTV of The Box naar voren zou komen. Als redenen noemden ze hiervoor dat het de juiste doelgroep is: jongeren die later wellicht veel zullen uitgaan; en dat het muziekzenders zijn, dus dat het onderwerp er echt toe doet. Verder werd ook een aantal keer genoemd dat het publiek dat ernaar kijkt 'erg beïnvloedbaar' is.

Een aantal jongeren (n=5) vond het wel goed, maar had grote twijfels over het bereik van de doelgroep. Die wordt naar ze denken lang niet allemaal bereikt op deze manier. Ze gaven aan dat voornamelijk jong publiek naar deze muziekzenders kijkt en luistert en dat de echte feestgangers dit niet doen. Anderen (n=8) zeiden het goed te vinden, maar gaven ook aan zelf niet naar deze zenders te kijken.

Geen van de jongeren was heel erg negatief, maar er waren er wel een aantal (n=11) die niet geïnteresseerd waren en een onverschillige houding aannamen. De meerderheid (n=8) van hen was vrouwelijk.

Man, 18 jaar, discotheek, havo afgerond

"Dat is ook een goede manier inderdaad. En ik zou zeker kijken als het goed en informatief is."

Vrouw, 24 jaar, discotheek, mbo

"Nou, dat lijkt me wel. Het zou mij inderdaad niet bereiken nee haha, maar ik denk dat het wel de doelgroep is die je moet hebben – jongeren die meestal volop uitgaan of dat binnenkort beginnen te doen..."

Vrouw, 21 jaar, dance, wo

"Ik zelf kijk wel naar MTV. Als dit in een soort 'verhaal' verteld wordt, zoals bijvoorbeeld bij 'true life' gedaan wordt, dan vind ik het erg goed en kijk graag. Maar ik vind niet dat de presentatoren een wijze boodschap moeten gaan geven."

Vrouw, 22 jaar, dance, hbo

"Overigens, wat TMF en MTV betreft, wel zinvol rekening te houden met de doelgroep. TMF trekt jonger publiek dan MTV en beide trekken weinig fervente feestgangers, vanwege de muziek die gedraaid wordt."

Vrouw, 16 jaar, dance, havo niet af

"Nou ja, van mij mogen ze; dan zet ik de tv wel uit."

Man, 18 jaar, poppodia, opleiding onbekend

"Een stuk logischer, aangezien dat muziekzenders zijn en logischerwijs in verband gebracht kunnen worden met het begrip 'gehoor'."

6.10 Wat kijken en luisteren de respondenten op internet, tv en radio

Aan 75 respondenten werd de vraag gesteld hoe vaak zij gebruik maken van internet, televisie en radio. Een aantal (n=14) jongeren vertelde nooit of nauwelijks TV te kijken. Sommigen (n=16) luisterden nooit of nauwelijks naar de radio. Bijna alle jongeren maken wel dagelijks gebruik van internet. In onderstaande tabel 7 is weergegeven wat jongeren aan zenders kijken en of luisteren.

Tabel 7 *kijk en luisterzenders van de respondenten*

Televisie	
Soaps	5
MTV	12
TMF	6
The Box	5
BNN	3
Discovery	10
CSI	3
Journaal	16
Films	6
Radio	
538	10
3fm	10
Slamfm	7
Fresh fm	4
Veronica	3
Sky radio	3
8fm	2

7. Conclusie

De chat-interviews hebben veel informatie opgeleverd over de mening en perceptie van jongeren omtrent gehoorschade, maatregelen die zij nemen om gehoorschade tijdens het uitgaan te voorkomen en campagnemaatregelen.

In onderstaand tabel staan een aantal belangrijke resultaten op een rij:

Tabel 8 *Belangrijkste resultaten*

-
- Jongeren vinden het belangrijk dat de muziek hard staat.
 - De meerderheid van de jongeren heeft last van harde muziek *tijdens* het uitgaan.
 - De meerderheid van de jongeren heeft last van harde muziek *na* het uitgaan.
 - Bijna alle jongeren hebben wel eens een piep in de oren na het uitgaan.
 - Bijna alle jongeren denken dat de piep in de oren na het uitgaan kwaad kan.
 - De meerderheid van de jongeren denkt een redelijke tot grote kans te hebben op gehoorschade.
 - 56% denkt momenteel gehoorschade te hebben.
 - De helft van de jongeren is van mening dat locaties geen maatregelen nemen om gehoorschade te voorkomen.
 - De helft van de jongeren heeft zelf wel eens maatregelen genomen om zich te beschermen tegen harde muziek.
 - Een derde van de jongeren heeft ervaring met het dragen van oordoppen tijdens het uitgaan
 - Een kwart van de jongeren geeft aan bewust op afstand te blijven van de geluidboxen
 - Driekwart van de jongeren gaat één of meerdere keren naar een rustige ruimte of buiten tijdens het uitgaan. De meeste doen dit om andere redenen dan hun oren rust geven.
 - De meeste jongeren staan positief tegenover een campagne om gehoorschade door het uitgaan te voorkomen.
-

Muziekvolume

Voor veel jongeren is het belangrijk dat de muziek hard staat. De meeste geïnterviewden zijn dan ook tevreden over het muziekvolume. Wel maakte de helft van de tevreden respondenten een opmerking over of plaatste een kanttekening bij te hard muziek.

De perceptie van de jongeren op harde muziek heeft meer te maken met de omgeving waarin ze zich bevinden en de functionaliteit van muziek, dan met het aantal decibel. In kroegen en cafe's komen ze om te relaxen en te praten met vrienden, daarbij wordt harde muziek als storend ervaren. Op uitgaanslocaties waar men komt om te dansen of om een optreden van een band te bekijken verwachten de jongeren harde muziek.

De harde muziek kan als last worden ervaren door het uitgaanspubliek. Tijdens het uitgaan omdat bijvoorbeeld het communiceren bemoeilijkt wordt of omdat de harde muziek pijn doet aan de oren. Of na het uitgaan, waar de last zich vaak uit in piepende oren. De helft van de jongeren hebben zowel tijdens als na het uitgaan last van de harde muziek. De meeste jongeren hebben een enkele keer, zeer regelmatig of altijd een piep in de oren na het uitgaan.

Het feit dat de meerderheid tevreden is en tegelijkertijd wel last heeft van harde muziek kan er op duiden dat de piepende of suizende oren en de moeite die moet worden gedaan om te communiceren tijdens het uitgaan, van ondergeschikt belang zijn aan het muziekvolume.

Risicoperceptie en bewustzijn

Geconcludeerd kan worden dat de jongeren bewust zijn van de risico's van harde muziek. Bijna iedereen denkt dat een piep in de oren kwaad kan. Alhoewel door sommigen werd gedacht dat het

niet direct schadelijk is, pas als 'het vaak gebeurd'. Ook denkt het merendeel risico te lopen op gehoorschade door het uitgaan.

Ongeveer een kwart verwacht een kleine kans te hebben op gehoorschade, door de lage aantal keer dat ze uitgaan, lage blootstelling aan harde muziek en/of preventiemaatregelen die zij nemen. Een deel van deze jongeren zal een reële inschatting maken, het overgrote deel zal echter de situatie onderschatten. Ruim de helft van de respondenten denkt of weet dat hij/zij gehoorschade heeft.

Er schuilt een gevaar in piep in de oren als waarschuwingsmechanisme. Jongeren die hier weinig of geen last van hebben of die het niet opvalt(!), denken tegen harde muziek te kunnen. Dit is vergelijkbaar met jongeren die geen last hebben van een kater, zij denken beter tegen de drank bestand te zijn en lopen hierdoor een groter risico op verslaving. Verder kan er miscommunicatie ontstaan over piep, ruis en suis. Door een aantal jongeren wordt hierin een onderscheidt gemaakt. Voor anderen is het niet altijd duidelijk of hier een verschil tussen is.

Kennis

De kennis over gehoorschade door harde muziek is eenzijdig. Bij de gevolgen denken de jongeren voornamelijk aan minder kunnen horen. Verder wordt genoemd dat er sprake is van gehoorschade als het gehoor organisch is beschadigd of dat een piep in de oren aanwezig is. Deze laatste twee definities worden vooral in combinaties genoemd met de eerste definitie 'vermindering van het gehoor'. Dit houdt waarschijnlijk in dat de jongeren deze definities beschouwen als secundair. Een andere verklaring kan zijn dat jongeren niet weten dat suizende of piepende oren, overgevoeligheid van geluid of vervorming van geluid ook beschouwt worden als gehoorschade. Verder dacht de meerderheid dat gehoorschade ontstaat door te hard geluid.

Huidig preventiegedrag

Bijna alle respondenten kunnen één of meer maatregelen noemen om gehoorschade tijdens het uitgaan te voorkomen of de kans te verkleinen. Opvallend was hoe vaak oordoppen als bescherm mogelijkheid werd genoemd; 63x (van de 90 respondenten). Meer dan de helft noemt zelf wel eens maatregelen genomen te hebben om zich te beschermen tegen harde muziek tijdens het uitgaan. Op bewuste afstand staan van de geluidsboxen en oordoppen dragen waren de meest genoemde maatregelen. Van de 40 jongeren die maatregelen nemen of deze wel eens hebben genomen, droegen 20 jongeren oordoppen, lieten 18 jongeren op de afstand tot de geluidsboxen en namen 6 jongeren bewust een oorpauze.

Opvallend is dat het nemen van oorpauzes slechts zes keer genoemd is terwijl 75 geïnterviewden het wel doen. Het verblijven in een rustigere omgeving wordt door de jongeren echter niet voor hun oren gedaan, maar om andere redenen. De redenen liggen vaak in het socializen, even eten of drinken of toiletbezoek.

Ook bewust op afstand staan van de geluidsboxen wordt bij het vragen naar preventiemaatregelen maar door 18 respondenten genoemd, terwijl 36 respondenten elders in het interviews spontaan noemden niet te dicht bij de boxen te staan. Blijkbaar doen niet alle respondenten dit om gehoorschade te voorkomen, maar bijvoorbeeld omdat ze het niet aangenaam vinden om dicht bij een geluidsbox te staan.

Hetzelfde geldt voor het dragen van oordoppen. 33 respondenten hebben hier ervaring mee en 20 respondenten noemen deze maatregel te nemen om gehoorschade te voorkomen. Blijkbaar

hebben 13 van die 33 respondenten andere redenen (gehad) om oordoppen te dragen of hebben deze maatregel (een enkele keer) in het verleden genomen. Diegene die oordoppen dragen of geïnteresseerd zijn om oordoppen te dragen doen of willen het vooral om hun gehoor te beschermen. Het op een goedkope manier of gratis in aanraking komen met oordoppen was voor een aantal een reden om oordoppen te proberen.

Ongeveer de helft van de respondenten is van mening dat locaties geen maatregelen nemen om gehoorschade te voorkomen.

Toekomstig preventiegedrag

Tijdens het interview is tevens gepeild hoe jongeren het zouden vinden om vaker oorpauzes te nemen of oordoppen te dragen. Vaker een oorpauze nemen werd door ongeveer de helft als haalbaar geschat. Al werden wel een aantal voorwaarden gesteld.

Met betrekking tot oordoppen kan geconcludeerd worden dat het grootste deel van de jongeren positief denken over mensen die oordoppen dragen. Oordoppen dragen op dance events, concerten en festivals wordt beter geaccepteerd dan in discotheken en kroegen. Desalniettemin heeft meer dan een derde van de respondenten die geen oordoppen dragen, hier geen interesse in, omdat zij het niet nodig achten, het onbekend is voor hen, zij het 'er niet uit vinden zien' of bewust blootgesteld willen worden aan harde muziek. Zowel de respondenten die ervaring hebben met het dragen van oordoppen als die dat niet hebben noemen vooral als nadeel van het dragen van oordoppen tijdens het uitgaan dat de muziekbeleving afneemt. Daarnaast wordt de prijs van goede oordoppen, de blikken van anderen of het uiterlijk van de oordoppen, het niet lekker zitten/irriteren en het kwijt raken van de oordoppen als belangrijke nadelen genoemd. Vooral niet oordopdragers verwachten reacties en commentaar van anderen. Desalniettemin denken ze hiertegen goed bestand te zijn. Uit de ervaringen van de oordopdragende jongeren blijkt dat zij weinig commentaar krijgen van anderen. De beschermende factor noemen de oordopdragende en niet-oordopdragende jongeren als belangrijkste voordeel.

Campagne

De meeste respondenten staat positief tegenover een campagne. Wel stellen de jongeren een aantal voorwaarde. Enkele belangrijke zijn dat de maatregelen ongedwongen en vrijblijvend moet zijn, niet betuttelend, aantrekkelijk en niet overdreven hip. De respondenten geven aan meer informatie te willen ontvangen over oorzaken, gevolgen en preventie maatregelen. Een heel groot deel van de respondenten zou geïnformeerd willen worden op locatie. Een deel wil door een persoon geïnformeerd worden, een deel via schriftelijk materiaal. Uit de interviews blijkt dat de manier van voorlichten afhankelijk is van de uitgaanslocatie. In discotheken lijkt informatieverbreiding via posters of stickers gewaardeerd te worden. Op dance evenementen is het gebruikelijker om informatie te verstrekken via stands of flyers.

De meeste jongeren vinden aandacht in de media voor het onderwerp gehoorschade en uitgaan een goed idee. Soaps worden nauwelijks bekeken door de respondenten. Muziekzenders en internet daarentegen vinden de jongeren een goede plaats om aandacht te besteden aan gehoorschade.

Bijlage Interview Protocol Sound Effects

Oproep voor op de chatbox

Hallo, ik ben van Sound Effects en doe onderzoek naar jongeren en muziekbeleving op uitgaanslocaties. Ben jij tussen de 16 en 30 jaar en ga je minimaal twee keer per maand naar een dance evenement, discotheek of poppodia/concert? Doe dan mee aan het onderzoek van Centrum Media en Gezondheid en de GGD Amsterdam en maak kans op een I-pod of op maat gemaakte oordoppenset t.w.v. 119 euro.

Uitleg van het onderzoek

Leuk dat je mee wilt doen aan dit onderzoek van Centrum Media en Gezondheid en de GGD Amsterdam.

Ik zal eerst kort uitleggen waar dit onderzoek precies over gaat. Wij zijn geïnteresseerd in de meningen van jongeren over de muziekbeleving op uitgaanslocaties en hun eventuele ervaringen met gehoorschade. Deze gegevens hebben we nodig voor het project Sound Effects. Jouw bijdrage zorgt ervoor dat we hier meer te weten over komen.

Als je wil kan ik aan het einde van het interview hier meer over vertellen. Het chat-interview duurt ongeveer 1 uur. Je mag ten alle tijden stoppen. Door mee te doen aan dit onderzoek maak je kans op een I-pod of een op maat gemaakte oordoppenset van Filterz (t.w.v. 119 euro).*

De antwoorden die je geeft zijn niet goed of fout en we zullen ook geen advies geven, het gaat echt om jouw mening. Je blijft anoniem.

Dit onderzoek doen we online en het is belangrijk dat we zeker weten dat we spreken met degene die je zegt dat je bent (in verband met 'fakers'). Daarom willen we dit onderzoek doen met een webcam. Op deze manier weet jij zeker dat je praat met een medewerker van de GGD, want wij hebben ook een cam en wij weten dan zeker dat je geen man bent van 55 jaar.

Ben je in het bezit van een webcam?

Als Nee **_ Kun je achter een andere computer zitten waar wel een webcam is?** Dan tijdstip aangeven wanneer we weer online zijn. MSN account noteren.

Als Ja **_ Kun je de webcam aanzetten?** _ technische gegevens voor verbinding maken

MSN gedeelte

*Ik zal beginnen met een paar algemene vragen. Daarna ga ik verder met vragen over uitgaanslocaties en muziek op uitgaanslocaties. **Wil je nog meer weten over het onderzoek of wil je al gelijk beginnen?***

Als meer:

Al de interviews die we verzamelen worden goed beveiligd en bewaard en niemand heeft toegang tot deze interviews behalve de onderzoekers die aan dit project werken. Later, worden de interviews bekeken en worden de belangrijkste thema's, opmerkingen en suggesties die jongeren bezig houden eruit gehaald. Het gaat dus niet over je persoonlijke verhaal.

Heb je nog vragen?

Dan gaan we beginnen

Algemene vragen

Ik zou je graag eerst wat algemene vragen willen stellen. Wil je voor mij het onderstaande rijtje invullen:

Geslacht:

Leeftijd:

Woonplaats:

Etniciteit:

Huidige opleiding of hoogst gevolgde opleiding:

Hoe vaak ga je gemiddeld per maand uit? Daarmee bedoelen we naar een discotheek, concert, poppodium of dance evenement?

Indien geworven via forum of website:

Waar heb je de oproep voor Sound Effects zien staan?

Sla respondent op onder:

je interviewnummer *spatie* voornaam respondent *spatie* datum interview *spatie* wervingsroute.

Dus bijvoorbeeld '1 Steef 15-09-06 chatbox' of '3 Chantal 18-09-06 flyer'

Uitgaanslocaties

De eerste vragen gaan over de uitgaanslocaties. De ene persoon is liefhebber van discotheken, de ander gaat liever naar poppodia om naar optredens van rock en punk bandjes te luisteren en weer een ander bezoekt het liefst dance events.

1. Waar ga jij het liefst heen als je gaat stappen?
2. Kan je een beschrijving geven hoe jouw stapavond er meestal uit ziet?
3. Ga je ook wel eens naar andere uitgaansgelegenheden (discotheken, poppodia, dance events)? Zo ja:
 - a. Hoe vaak per maand ga je daar gemiddeld naar toe?

Harde muziek uitgaanslocaties (voor- en nadelen)

4. Hoe belangrijk is voor jou het muziekvolume tijdens het stappen?
5. Wat vind je van het muziekvolume van de discotheek/poppodium/dance event waar je meestal uitgaat?

Risicoperceptie en bewustwording

6. Heb je wel eens last van te harde muziek tijdens het stappen? En na het stappen?
7. Waaraan merk je dat je last hebt (gehad) van de harde muziek?
8. Heb je wel eens een piep in je oren na het uitgaan?
9. Hoe lang heb je meestal die piep in je oren? (hoeveel dagen?)
10. Denk je dat een piep in je oren kwaad kan? Waarom wel/niet?

Hoe serieus wordt het probleem genomen en wat wordt serieus genomen?

11. Wat versta jij onder gehoorschade? Wat is gehoorschade volgens jou?
12. Kun je vertellen hoe volgens jou gehoorschade wordt opgelopen?
 - a. Is er volgens jou een relatie tussen muziek en gehoorschade?
13. Hoe groot denk jij dat de kans is dat jij gehoorschade oploopt door het uitgaan en waarom denk je dat?
14. Denk je dat jij gehoorschade hebt?
 - a. Hoe merkte je dat je gehoorschade hebt?
 - b. Wanneer heb je voor het eerst gemerkt dat je gehoorschade hebt?

Preventie van gehoorschade

15. Denk je dat je maatregelen kunt nemen om gehoorschade te voorkomen?
16. Kun je voorbeelden noemen van maatregelen die je zelf kunt nemen als je uit wilt gaan, maar geen gehoorschade wilt oplopen door de muziek?
 - a. Welke maatregelen zou jijzelf willen nemen?
17. Worden er volgens jou al maatregelen genomen door de organisatie of locaties zelf?
 - a. Welke?
 - b. Zouden volgens jou nog andere maatregelen door de organisaties of locaties moeten worden genomen?
18. Heb je wel eens maatregelen genomen om je te beschermen tegen harde muziek tijdens het uitgaan?
 - a. Zo nee, Waarom niet?
 - a. Zo ja, wat heb je voor een maatregel genomen?
 - b. Was dat eenmalig of doe je dat geregeld?

<p>Indien respondent <u>regelmatig</u> oordoppen draagt, vervolg vragenlijst deel B</p> <p>Indien respondent <u>nooit of eenmalig</u> oordoppen heeft gedragen of (regelmatig) andere preventieve maatregelen neemt, vervolg vragenlijst deel A</p>

Vervolg vragenlijst deel A: niet-oordoppendragende jongeren

Sla interview op!!

Campagne

19. Wat zou je ervan vinden als er meer aandacht wordt besteed aan de gevaren van harde muziek tijdens het uitgaan en de preventie van gehoorschade?
20. Wat zou je daarover vooral willen weten?
21. Op welke manier zou jij geïnformeerd willen worden over uitgaan en gehoorschade?
 - a. Via media (t.v., radio, tijdschrift, krant enz.) → Hoe vaak per week maak je daar gebruik van?
 - b. Wat vind je ervan als je tijdens het uitgaan geïnformeerd wordt?
 - c. Door welke personen zou je geïnformeerd willen worden?
 - d. Naar welke tv programma's of radio uitzendingen luister je vaak?
22. Wat zou je er van vinden als in een soap, zoals GTST of ONM het onderwerp gehoorschade naar voren komt?
23. Wat zou je er van vinden als MTV, the Box of TMF aandacht zou besteden aan gehoorschade?
24. Wat zou je ervan vinden als dj's en vj's aandacht besteden aan gehoorschade?

Oordoppen

Soms zie je wel eens mensen met oordoppen lopen. Tijdens het werk, maar ook wel eens tijdens het uitgaan.

25. Hoe denk jij over mensen die oordoppen dragen?
26. Hoe denk jij over oordoppen dragen tijdens het uitgaan? (eventueel op weg helpen: gebruiksgemak, kosten, hergebruik, verkoop, nut enz.?)
 - a. Ben je daarin geïnteresseerd? Waarom wel/niet?
 - b. Zie je jezelf oordoppen dragen tijdens het uitgaan? Waarom wel/niet?
 - c. Denk je dat het uitgaan verandert als je oordoppen draagt? Waarom wel/niet?

	<i>Indien de respondent zeker geen oordoppen wil dragen:</i>	<i>Aan de overige respondenten vragen:</i>
27.	Waarom wil je geen oordoppen dragen?	Stel je zou wel oordoppen willen dragen tijdens het uitgaan, welke problemen verwacht je dan tegen te gaan komen?
28. a)	Van wie verwacht je kritiek te krijgen en waaruit bestaat die kritiek als je tijdens het uitgaan oordoppen zou dragen?	Stel dat jij tijdens het uitgaan oordoppen zou dragen; Van wie verwacht je dan steun te krijgen en waaruit bestaat die steun?
b)	Van wie verwacht je steun te krijgen en waaruit bestaat die steun als je tijdens het uitgaan oordoppen zou dragen?	Stel dat jij tijdens het uitgaan oordoppen zou dragen; Van wie verwacht je dan kritiek te krijgen en waaruit bestaat die kritiek?
c)		Waar zou jij je oordoppen willen kopen?
d)		Wat voor oordoppen zou je kopen? (prijs, kwaliteit)

Box afstand

Op sommige locaties zijn de geluidsboxen opgehangen, op andere locaties staan de boxen voornamelijk op de dansvloer of voor het podium. De een vindt het fijn om naast de geluidbox te staan dansen, de ander vindt dit juist niet fijn.

29. Ga jij wel eens bewust dicht bij de box staan of er juist ver vandaan? Of ga je meestal zomaar ergens staan?
30. Sta jij wel eens vlak naast een geluidsbox (te dansen) (binnen 2 meter)?
31. Zijn er voor jou redenen om dicht bij een box te gaan staan?
32. Sta je wel eens voor je gevoel te dicht bij zo'n box?
 - a. Waarom vind je dat?
 - b. Hoe merk je dat?

Oorpauze

Soms is het tijdens het uitgaan lekker om even uit de drukte te gaan, om even frisse lucht in te ademen, of af te koelen, of wat te kletsen of om wat voor een reden dan ook.

33. Ga je tijdens het uitgaan wel eens naar buiten of naar een rustige ruimte?

Zo ja:

- a. Waarom doe je dat?
- b. Hoe vaak op een avond doe je dat meestal?
- c. Hoe lang ben je meestal buiten of in die rustige ruimte?
- d. Zou het je lukken om eventueel vaker en/of langer naar buiten of naar rustige ruimtes te gaan?

Zo nee:

- a. Wat zou je ervan vinden om op een uitgaansavond 3-4 keer een kwartier naar een rustige ruimte of buiten te gaan?

Tenslotte

34. Hoe was het om mee te doen?
35. Waren er vragen die je lastig, onduidelijk of onzinnig vond?
36. Zijn er nog dingen die jij relevant vindt, maar waar we niet over gesproken hebben? Wat voor?

Sla interview op!!

Dit waren de vragen. Ik wil je heel erg bedanken voor je deelname en je tijd. Als je een indruk wil krijgen van je gehoor dan kun je op www.oorcheck.nl een test doen. Op deze site kun je ook informatie vinden om gehoorschade te voorkomen.

Wil je kans maken op één van de prijzen (I-pod of op maat gemaakte oordoppenset van Filterz)?*

Indien ja: Dan zal ik je naam en adres noteren op een apart formulier, zodat dat gescheiden blijft van de onderzoeksgegevens. Wat is je (echte) naam en huisadres?

De uitslag zal in de week 43 of 44 bekend worden gemaakt. Je krijgt dan een persoonlijk bericht thuis en ook op de website www.sound-effects.nl worden de winnaars bekend gemaakt.

Indien respondent meer informatie wil over Sound Effects:

Deze onderzoeksgegevens gebruiken we om een campagne Sound Effects te ontwikkelen. De campagne heeft als doel om gehoorschade door het uitgaan, te voorkomen bij jongeren.

Omdat we de campagne zo goed mogelijk willen laten aansluiten bij de meningen, ideeën en wensen van jongeren, interviewen we 100 jongeren via de msn. Wil je meer weten over Sound

Effects of de ontwikkelen omtrent de campagne volgen, dan kun je kijken op www.sound-effects.nl. Dit is nu nog een voorlopige website en zal straks meer gericht zijn op jongeren. Nogmaals heel erg bedankt voor je deelname aan het onderzoek.

Sla interview op!!

Vervolg vragenlijst deel B: oordoppen dragende jongeren

Sla interview op!!

Oordoppen

49. Waarom draag je oordoppen? Wat was de aanleiding om oordoppen te dragen?
50. Op welke gelegenheden draag je oordoppen?
51. Welke soort oordoppen draag je en waarom deze? (prijs/kwaliteit)
52. Bevalen deze oordoppen?
53. Hoe kom je aan deze oordoppen? (verkooppunten)
54. Hoe lang draag je al oordoppen?
55. In hoeverre kost het je moeite om oordoppen te dragen tijdens het uitgaan?
56. Wat zijn volgens jou de voordelen van het dragen van oordoppen tijdens het uitgaan?
57. Wat zijn volgens jou de nadelen van het dragen van oordoppen tijdens het uitgaan?
58. Heb je barrières moeten overbruggen voordat je oordoppen ging dragen tijdens het uitgaan? En zo ja welke?
59. Wat vinden anderen ervan dat jij oordoppen draagt?
60. Wat vinden jouw vrienden ervan dat jij oordoppen draagt?
61. Dragen jouw vrienden zelf ook oordoppen tijdens het uitgaan?
62. In hoeverre krijg je kritiek van leeftijdsgenoten voor het dragen van oordoppen tijdens het uitgaan en waar bestaat die kritiek uit?
63. Hoe ga je met deze kritiek om?
64. In hoeverre krijg je steun van leeftijdsgenoten voor het dragen van oordoppen tijdens het uitgaan en waar bestaat die steun uit?
65. Hoe overtuigen we je leeftijdsgenoten om oordoppen te dragen tijdens uitgaan? (wat werkt wel en wat werkt niet, hoe overtuig je ze?)

Campagne

66. Wat zou je ervan vinden als er meer aandacht wordt besteed aan de gevaren van harde muziek tijdens het uitgaan en preventie van gehoorschade?
67. Wat zou je daarover vooral willen weten?
68. Op welke manier zou jij geïnformeerd willen worden over uitgaan en gehoorschade?
 - a. Via welk medium? → Hoe vaak per week maak je daar gebruik van?
 - b. Wat vind je ervan als je tijdens het uitgaan geïnformeerd wordt?
 - c. Door welke personen zou je geïnformeerd willen worden?
 - d. Naar welke tv programma's of radio uitzendingen luister je vaak?
69. Wat zou je er van vinden als in een soap het onderwerp gehoorschade naar voren komt?
70. Wat zou je er van vinden als MTV, the Box of TMF aandacht zou besteden aan gehoorschade?
71. Wat zou je ervan vinden als dj's en vj's aandacht besteden aan gehoorschade?

Box afstand

Op sommige locaties zijn de geluidsboxen opgehangen, op andere locaties staan de boxen voornamelijk op de dansvloer of voor het podium. De een vindt het fijn om naast de geluidbox te staan dansen, de ander vindt dit juist niet fijn.

37. Ga jij wel eens bewust dicht bij de box staan of er juist ver vandaan? Of ga je meestal zomaar ergens staan?
38. Sta jij wel eens vlak naast een geluidsbox (te dansen) (binnen 2 meter)?
39. Zijn er voor jou redenen om dicht bij een box te gaan staan?
40. Sta je wel eens voor je gevoel te dicht bij zo'n box?
 - a. Waarom vind je dat?
 - b. Hoe merk je dat?

Oorpauze

Soms is het tijdens het uitgaan lekker om even uit de drukte te gaan, om even frisse lucht in te ademen, of af te koelen, of wat te kletsen of om wat voor een reden dan ook.

41. Ga je tijdens het uitgaan wel eens naar buiten of naar een rustige ruimte?

Zo ja:

- a. Waarom doe je dat?
- b. Hoe vaak op een avond doe je dat meestal?
- c. Hoe lang ben je meestal buiten of in die rustige ruimte?
- d. Zou het je lukken om eventueel vaker en/of langer naar buiten of naar rustige ruimtes te gaan?

Zo nee:

- a. Wat zou je ervan vinden om op een uitgaansavond 3-4 keer een kwartier naar een rustige ruimte of buiten te gaan?

Tenslotte

42. Hoe was het om mee te doen?
43. Waren er vragen die je lastig, onduidelijk of onzinnig vond?
44. Zijn er nog dingen die jij relevant vindt, maar waar we niet over gesproken hebben? Wat voor?

Sla interview op!!

Dit waren de vragen. Ik wil je heel erg bedanken voor je deelname en je tijd. Als je een indruk wil krijgen van je gehoor dan kun je op www.oorcheck.nl een test doen. Op deze site kun je ook informatie vinden om gehoorschade te voorkomen.

Wil je kans maken op één van de prijzen (I-pod of op maat gemaakte oordoppenset van Filterz)?*

Indien ja: Dan zal ik je naam en adres noteren op een apart formulier, zodat dat gescheiden blijft van de onderzoeksgegevens. Wat is je (echte) naam en huisadres?

De uitslag zal in de week 43 of 44 bekend worden gemaakt. Je krijgt dan een persoonlijk bericht thuis en ook op de website www.sound-effects.nl worden de winnaars bekend gemaakt.

Indien respondent meer informatie wil over Sound Effects:

Deze onderzoeksgegevens gebruiken we om een campagne Sound Effects te ontwikkelen. De campagne heeft als doel om gehoorschade door het uitgaan, te voorkomen bij jongeren.

Omdat we de campagne zo goed mogelijk willen laten aansluiten bij de meningen, ideeën en wensen van jongeren, interviewen we 100 jongeren via de msn. Wil je meer weten over Sound Effects of de ontwikkelen omtrent de campagne volgen, dan kun je kijken op www.sound-effects.nl

effects.nl. Dit is nu nog een voorlopige website en zal straks meer gericht zijn op jongeren.
Nogmaals heel erg bedankt voor je deelname aan het onderzoek.

Sla interview op!!

centrum

Media & Gezondheid

Entertainment Education for Social Change

Peperstraat 35
2801 RD Gouda
0182-549445
www.enter-educate.nl

GGD Amsterdam

ZonMw